ڕۆمیە

ژمارە 10 - ڕەمەزان 1438 - KU

جیهاد
لە ڕۆژهەڵاتی ئاسیا

پێرست

ژماره 10 - ڕەمەزان 1438 ک

ئەی موەحیدەکان: مزگێنی بدەن، سوێند بە الله ناحەسێینەوە لە جیهادمان تەنها لەژێر داری زەیتون نەبێت لە ڕۆمیە.

ئەبو حەمزەی موهاجیر تَقَبَّلَهُ اللَّهُ

04

16

34

بەرهەمە ناوازەکان لەویلایەتەکانی دەوڵەتی ئیسلامی

FEATURED VIDEOS

FROM THE WILAYAT OF THE ISLAMIC STATE

WE WILL SURELY GUIDE THEM TO OUR WAYS

ڕێنمونیان دەکەین بۆ ڕێگاکانمان

ویلایەتی نەینەوا

ANSWER THE CALL

وەڵامی بانگەکە بدەنەوە

ویلایەتی خەیر

STRATEGY OF WAR

دانایی جەنگ

ویلایەتی سەڵاحەدین

الله بەڵیەکـــی بەسەر هێنـان کە بەخەیاڵیاندا نەهـــــاتبوو

الله ﷻ دەفەرموێت: {هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ} [الحشر٢]. واتا: هەر الله بێباوەڕانی خاوەن کتێبی هەڵکەند لە شوێنەواریان وناچاری کۆچی کردن لە یەکەم دەست پێکردنی کۆکردنەوە ودەرکردنیاندا، ئێوە بەتەما نەبوون وگومانتان نەدەبرد ئاوا بەئاسانی برۆن، ئەوانیش گومانیان وابوو کە بەڕاستی قەڵاکانیان بەرگریان دەکات لە ویست وفەرمانی الله، ئەوسا ئیتر لە لایەکەوە الله بەڵای بەسەر هێنان کە بەخەیاڵیاندا نەهاتبوو.

تەنها هەفتەیەك پێش مانگی ڕەمەزانی پیرۆز جیهان هەمووی چاوی خستە سەر شاری مانچستەری بەریتانی، کاتێك یەکێك لە سەربازانی خیلافەت کردەیەکی تیرۆری دادگەری ئەنجامدا وتیایدا (ئارینا مانچستەر)ی کردە ئامانج لەکۆتایی ئاهەنگێکی مۆسیقا بۆ گۆرانیبێژێکی ئەمریکی، تەقینەوەکە شارەکەی شڵەژاند ودانیشتوانەکەی خستە ترسەوە، بەناچاری وزەلیلی پەیوەندیان بەخۆشەویستانیانەوە دەکرد بۆ پاراستنیان، پاشان ژمارەی قوربانیان دەرچوو: زیاتر لە ٢٠ کوژراو ودەیەها بریندار؛ ئامارەکە گەیشتە نزیکەی ١٠٠ کوژراو وبریندار.

وە دوای تەقینەوەکە هاوڕێ ترساوەکان ونزیکە ترسنۆکەکانیان پەنایان بردە بەر هۆکارەکانی کۆمەڵایەتی وداوای یارمەتیان دەکرد لە وانەی کەناشیان ناسن بۆگەڕان بەدوای خۆشەویستانیان؛ وە دوکانە ناوەخۆییەکانی مەی هەڵسان بە دابەشکردنی مەی بەخۆڕایی بەسەر ئەندامەکانی فریاکەوتن تا ئەو دیمەنە زاماویەی کە بینیبوویان لە مێشکیان بێتە دەرەوە؛ وە ئەوانەی کە پێیان دەڵێن موسڵمانەکانی بەریتانیا خەم وپەژارەیان ڕاگەیاند هەروەك ئەوە نەریتیانە لەترسی تۆڵەسەندنەوە؛ وە ژمارەیەکی زۆر لە ئەندامەکانی پۆلیس وسوپا لەشەقامەکان بڵاوبوونەوە؛ وە ڕێژەی هەڕەشە لە بەریتانیا زۆر بەرزبوویەوە وە گەیشتە ڕادەی زۆر ترسناك؛ وە سیاسیەکان هاتن وهەڵمەتی هەڵبژاردنیان ڕاگرت ودوایان خست بۆ ساڵی داهاتوو؛ وە گۆرانیبێژە ئەمریکیە کە گەڕانە ئەوروپیەکەی کۆتای پێهێنا وگەڕایەوە وڵاتی خۆی بە تێکشکاوی؛ وە یانەی چێڵسی بۆ تۆپی پێ ئاهەنگی سەرکەوتنەکەی هەڵوەشاندەوە، وە دوژمنانی ئیسلام ویستیان ڕوی ئازایەتی ونەبەردی نیشان بدەن، بەڵام بەقوڕداچوون و زەلیلبوون وبرین وزامەکان زۆر بەجوانی دیاربوو پێیانەوە.

لە ڕوی سەرەوە، دیارە کە کردەی مانچستەر ئەوەی دوپاتکردەوە کە زۆرێك لە شرۆڤەکاران ماوەیەکە بۆی دەچن: ئەویش دەولە لەبەر لەدەستدانی خاکەکانی لە عێراق وشام چاوی دەخاتە سەرهێرش بۆ سەر خاچپەرستان، بەڵام ئەو شرۆڤەکارانە ئەوەیان ڕوننەکردەوە کە لەدەستدانی خاك بۆ دەوڵەتی ئیسلامی شتیکی نوێ نیە: لەدوای دروستبوونی صەحەوات لە عێراق ولەدەستدانی زۆرێك لە خاکەکەی نەبووە هۆی شکستپێهێنانی، بەڵکو وای کرد کە دوبارە بە پیلانەکانی خۆی دابڕواتەوە وهەوڵی خۆی نوێ بکاتەوە بۆ بڵێسەی جەنگ سەر لەنوێ، ئەوەش بەگەڕانەوەی تەواوی ئەو ناوچانەی کە لەدەستی دابوو، پاشان درێژبوونەوەی بۆ شام وسەیناء و خۆڕاسان وجگە لەوانەش لە هەموو جیهان، هەتا بۆ هەندێك ناوچە کە پێشبینی نەدەکرا موجاهیدان کۆنترۆڵی بکەن وحوکمی الله لەو خاکە جێبەجێدەکەن.

هیچ شتێکی کتوپڕ ڕوینەدا -وە لەدوری هەزارەها میل لە مانچستەرەوە- کاتیك سەربازانی خیلافەت لە ڕۆژهەڵاتی ئاسیا لە شاری ماڕاوی لە دورگەی میندناو لە باشوری فلیپین ئینغیماسیانکرد و پۆلیسی ناوەخۆ وسوپایان وەدەرنا وئاڵای دەوڵەتی ئیسلامیان تێدا بەرز کردەوە لە دیمەنیك کە ئازادکردنی موسڵ دەخاتەوە یاد لەچنگی ڕافیزەی مورتەد و هاوپەیمانەکانی، ئەو سەرکەوتنەش دوای ئەوە هات کە ڕۆدریگۆ دوتێرتی تاغوتی فلیپینی خاچپەرست دانینا بەوەی کە حاڵی باشوری فلیپین عەقڵ گێژدەکات وخەو دەزڕێنێت.

ئەوتاغوتە پێی وابوو کە دەتوانێت دانوستاندن بکات لەگەڵ (چەکدارە ئیسلامیەکان) لەناوچەی باشوری فلیپین، وە بەتایبەتی دورگەی نیشتەجێبوونی خۆی میندناو، تا کۆتایی بە جیهادەکەیان بهێنێت وپاشان هێزەکانی ئەمریکا کە ئێستا بونیان هەیە دەریان بکات، بەڵام دوای ئەوەی چەندین جار سەربازەکانی دەوڵەتی ئیسلامی دەرچوون ودانوستانیان ڕەتکردەوە تەنها بەفیشەك و بۆمبەکان نەبێت، دەستی کرد بە سواڵکردن لە سەرۆکی ناوچەکانی موسڵمانان بۆ ئەوەی سەریخەن بەسەر موجاهیدان، لەکاتێکدا کە هەڕەشەی دەکرد بە یاسای عورفی ئەگەر بێتو ئەو کێشەیە چارەسەر نەکەن، پاشان لەکاتی هەڵکوتانە سەری سەربازانی خیلافەت بۆ سەر شاری ماڕاوی، پەیمانەکەی بەجێگەیاند، سەربازەکانی نارد بۆ کۆنترۆڵکردنەوەی شارەکە، موجاهیدان توانیان دەیەها سەربازی خاچپەرست بکوژن وگڕ لەبەرەیەکی نوێ بدەن بۆ جەنگیان لەسەر کافران.

ئەو ڕاستیەی ئەمڕۆ خاچپەرستان ڕوبەڕووی دەبنەوە لەگەڵ گومانیان بەلاوازبوونی دەوڵەتی ئیسلامی، ئەوە موجاهیدان توانادارن لە دەرکردنی خاچپەرستان وبەکرێگیراوەکانیان وە دەتوانین دەسەڵات بەدەستبێنن بەخێرای ولەشوێنێك کە حیسابیان بۆ نەکردبێت، هەروەك کرا لەموسڵ، وە تاوەکو ئێستا لێدانەکانیان لە لانەی خاچپەرستان لەڕۆژئاوا بەردەوامە ولەناکاو وکت وپڕە وەك ئەوەی مانچستەر، هەروەك کافرە خاچپەرستەکانیان دەرکرد لە عێراق، هەر ئەوانە خاچپەرستان دەردەکەن لە شارەکانی موسڵمانان لە فلیپین و ترس دەخەنە دڵیانەوە لەناو لانەکانیانەوە.

الله زاڵە بەسەرفەرمانەکانی بەڵام زۆربەی خەڵکی نایزانن.

بەم شێوەیە پێغەمبەران تاقیدەکرێنەوە

پاشان پاشەڕۆژ بۆ ئەوانە

بەشی سێیەم

نوسینی شێخ ئەبو موصعەبی زەرقاوی تقبله الله

جا دوای تێگەیشتن لەم ڕاستیانە: لە مانای خوازراوی دوای توندبوونی جەنگی فەلوجە وخۆڕاگری وچەسپاویەکەی بەهەموو ئەوهێزەی کە هەیەتی، لەبەرئەوەی ئەمەی ئەمڕۆ تاکە جەنگە لەسەر سەنگەری یەکەمی ئیسلام، وە جێگیر بوون تیایدا وسەنگەرنشینی لەسەر هێڵەکانی واتا پارێزگاری کردن لە سەنگەری یەکەم ئەوسەنگەرەی کە زەبری پێ لە کوفرودوژمن دەدەین.

وە کە ئێمە دەبینین کە دوژمن چووەتە ناو قوڵایی و لە گۆڕەپانەکانی شارەکە دێت ودەچێت وە لە دەوری شارەکە جێگیربووە ئەمە واتای ئەوە نییە کە دوژمن ئامانجەکانی هێناوەتەدی لە سەرکەوتن، جا جەنگی ئێمە لەگەڵ دوژمن شەڕی ناو شەقام وشارەکانە وە گۆڕانکاری دەکەوێتە پلان وهۆکاری بەرگری وهێرشبردنی، وە جەنگی زیان لێدان ئەنجامەکانی بەچەند ڕۆژوهەفتەیەک دەرناکەوێت و ناپێورێ بەڵکو کاتێکی درێژدەخاێنێت تا ئەوەی کاتی ڕاگەیاندنی سەرکەوتن بۆلایەنێک دێت.

وە ئەوەمان بەسە بەرلە دەرکەوتنی ئەنجامەکە بەوەی کە چاوەکانمان ڕۆشنبوو بە بینینی ڕۆڵەکانی ئیسلام کە چۆن وەک کێوی مێخ داکوتراو لەسەر هێڵی فەلوجەی پیرۆز وەستاون، وە وانەیەکی نوێ دەدەن بە گەلی مسوڵمانان لە خۆڕاگری وئارامگیری ودڵنیایی.

وە ڕەنگە هەندێک سەرنجمان هەبێت لەسەر هەندێک لەو دەرس وئەنجامە گەورانە ئەوەی کە لەم جەنگە بەرز وباڵایە هەڵهێنجراوە، جا دەڵێم:

یەکەم: جەنگەکە سەرلە نوێ واتای شکۆمەندی وڕێز وسەربەرزی ژیاندەوە: وە ئوممەتی ئیسلام دڵنیا بووەوە بەوەی کە کۆمەڵێک لە ڕۆڵەکانی هەن توانای بەرەنگاربوونەوەی مەترسیە گرژەکانیان هەیە بە هەموو شکۆوبوێری وخۆڕاگریەکەوە، وە بەوەی کە ئەم کۆمەڵەیە ڕاستگۆبوو لەگەڵ ئومەتەکەی لە پلان وپرۆژەکانی کە ئامادەی کردووە بۆ سەرلەنوێ ژیانەوەی ئەم ئومەتە وە لە پێناو ئەمەدا خوێنی زۆرێک لە ڕۆڵە وپێشەواکانی بەخشیوە.

دووەم: ئەم ئوممەتە ئەمە فێربوو -سەرەڕای بێهێزی و شکانی- کە بەڕاستی توانای ڕوبەڕوبوونەوە وسەنگەرنشینی وجەنگکردنی لەگەڵ سەرکردە وطاغوتەکانی سەر زەوی هەیە بە دەستەیەکی کەم لە ڕۆڵەکانی، وە بە چەک وزەخیرەیەکی سوک.. بەمە دەتوانێت زیانێکی زۆر وبە ئێش لە دوژمنی بدات وە ناچاریبکات بە نۆشینی پێکی تاڵی دۆڕان وهەڵاتن.

سێیەم: فەلوجە خاکی جەنگ وشەڕی کردەوە بەسەر دەروازەکانیدا،

جا خواست ویستی ڕۆڵەکانی ئیسلام لە ناوەوە ودەرەوەی عێراق گرِی گرت، وە پاڵپشتی کرد بەو خوێنە پاکانەی کە بە زۆرێک لە ڕۆڵەکانی ئیسلام ڕژێندراوە لەسەر خاکەکەی تا هەڵستن بە پێویستی جیهاد و دەرچون بۆبەرپەرچدانەوەی هەڵمەتی خاچپەرستی جیهانی، جا داستان وجەنگەکان داگیرسان وگڕیان گرت لە چەندین ناوچەی جیاوازی عێراق وە دەستە وکۆمەڵە پێکهێندران وە موجاهیدان هەڵمەتیاندەبرد بۆ کاروانەکانی دوژمن ودەستە ودەوریەکانیان ڕاودەکرد وە هێرشیان

ئەمریکا زیاتر لە سەد سەربازی لەدەستدا لە جەنگی فەلوجە

دەکردە سەرپێگەکانیان، وە بە فەزڵی الله تعالى ئەو زەرەروزیانە زۆرەمان بینی کە لە تەواوی خاکی عێراق لێی کەوتبو، جا لە شانازیەکانی ئەم فەتح وسەرکەوتنە ئەوە بوو کە دەرون ونەفسی ڕۆڵەکانی جیهاد مەزن دەبوو وە لە بەرامبەریدا ئەفسانەی ئامێرە جەنگیە تازەکان دادەڕمان وتێکدەشکان، جا ئەمڕۆ ویست وئارەزویان ڕزگاری بوو لە ئەندێشەی بێهێزی وترس وە دەرچوو بەرەو گۆڕەپانی کۆشش وکارکردن.

چوارەم: جەنگی فەلوجە سەرکەوتنێکی سەربازی وستراتیژی گرنگی بەدەست هێنا، جا هەموو بە سەرکەوتویی ئامرازی سەربازی ئەمەریکی پێشکەوتوی سوپاکەی وبنەما جەنگیەکانی دەزانن ئەوەی کە پشتی پێدەبەستێت بۆ لێدانی ئامانجەکان لە دورەوە بەبێ ڕوبەڕوبوونەوە وبەرەنگاربوونەوە، وە ئەوەی کە دەیسەپێنێت بەوەی کە دەبێت دڵنیای بدات لە سەلامەتی سەربازی ئەمەریکی بەبێ ئەوەی لە شەڕی دژوار گیانی لەدەست بدات، بەڵام فەلوجە ئەم ئامرازە مەزنەی پەلکێشکرد -بەپێی پلانێکی دارِێژراو- کە پەلکێشیکرد بۆ شەڕی شەقام وکۆڵانی ئەستەم ونارێک کە هەوڵ وتوانا وزەخیرەی لەدەستت دەدات، وە سەربازی ئەمەریکی وای لێهاتووە کە ڕوبەڕوی مەرگ وتیاچوون دەبێتەوە بەشێوەیەک کە هەر بیریشی لێنەکردبێتەوە، وە ئەمەریکا ناچاربوو بە دابەزین بۆتولەڕێی تەنگ وشەقام وکۆڵانۆچەکە وە بەوەی

کە بچێتە ناوخانوو وباڵەخانەکانەوە، جا دوژمن بۆئاگروگولە وبۆسەی موجاهیدان ئاشکرا بوو وە تواناکانیان لە مانۆڕ وهێرش و هەڵمەتبردن توشی شۆکی کردن وە شتێکی لە پڕبوو، وە ناچاربوو کە بچێتە ناو جەنگێکی نزیک کە خۆی بۆئامادەنەکردبوو، کە تیایدا زەرەری مەزنی لێکەوت لە زەرەری گیانی وئامێرەکانی بە دەیان وسەدان.

پێنجەم: ئیدارەی سەربازی ئەمریکی دۆڕان وشار بەدەرکردنە گەورەکەی نۆشی وقوتی دا، جا بەڕاستی ئەمە ئاشکراو ڕوون بوو بۆ شیکەرەوەکان وپیلاندارِێژەرانی ئەم جەنگە: بەوەی کە موجاهیدان هیچ جۆرێک لە جۆرەکانی بەربەست نایان وەستێنێت، وە ئەگەر چی بۆ پێویست بە جەنگێکی وێرانکار و لەناوبەری تەواوەتی بکات کە هەموویان تیایدا لە ناوبچن، جا بیرو بۆچوونی جیهادی بۆتە کێشەی گەورە لە بەردەم پلانە جەنگیەکانی ئەمەریکی وجیهانی، وە ئەوەی ڕویدا لە فەلوجە لەم شانازیی چەسپاویە دەرونی سەرکردەکانی دوژمنی لە باربرد وە توشی خەمۆکی دڵتەنگی و پاشاگەردانی کردن ، وە ئەوەی چاوەڕێیان دەکات خراپترو بە ئازارترە بە پشتیوانی الله تعالى.

شەشەم: فەلوجە پشکی هەبوو بە خۆڕاگیری و دڵقایمیەکەی لە هەڵماڵینی دەمامکی ڕوی ریدە ودووڕوی وبەکرێگیراوی، وە ئەم بەرگە درۆینەی داماڵی کە حکومەتەکەی عەلاوی مورتەد کردبویە بەری، وە ئەو درۆ پڕو پوچەی دەرخست کە بەردەوام دەیگوتەوە بەوەی کە ئەو بەرژەوەندی عێراقیەکانی دەوێت وە هەڵدەستێت بە پاراستنی خوێنیان ودورخستەوەیان لەجەنگ ونەهامەتی وە هەوڵی ئەوەدەدات ڕەزامەندیان بەدەست بێنێت، دوای ئەمە خەڵکی بینیان کە ئەو چۆن پەلە دەکات لە جێبەجێکردنی بڕیاری جەنگ دژی فەلوجە وە دەستی دەخاتە ناو خوێنی ڕۆڵەکانی ئەم شارە پاکە، وە بە هەزارانیان دەکوژێت ودەیان هەزاریان دەربەدەردەکات وە سەرپەرشتی کردەوە وێرانکاری وتێکدان ودەست درێژی کردن بۆسەرئابڕو وزەوتکردنی ماڵ وسامانیان دەکات لە ژێر ناوی بەرەنگاربوونەوەی تیرۆروە بەرژەوەندی نیشتیمان.

حەوتەم: جەنگەکە دەمامکی ساختەی سەردیمەنی ناشرینی ڕافیزەی تیاچووی خستەخوارەوە، بەڕاستی زۆرزیادەڕۆییانکرد بە ڕق وقینەی خۆیان لەم جەنگەدا، بە ناپاکی دیار وئاشکرایان بەشداریانکرد لە

هەڵمەتە سەربازیەکە بۆ سەر فەلوجە وە بەدەستخۆشی وهاندانی پێشەوای کوفر وبێدینی (سیستانی)، وە هەروەها ڕۆڵێکی گەورە ودەستی زۆریان هەبوو لە کردەوە کوشتاری وتێکدان وخراپەکاریەکان، وە لە بەحەلاڵ دانانی گیانی منداڵ وئافرەت وپیر، بەڵکو دەرونی بۆگەنیان ڕێگەی ئەم تاوانکاریە مەزنانەی پێدان، جا وایان لێهات هەڵیاندەکوتایە سەر ماڵە ئارامگاکانی پەروەردگاروپیسیان دەکرد، وە بەدەستی ئەنقەست وێنەی شەیتانەکەیان سیستانیان هەڵدەواسی لە سەر دیوارەکان وە بەڕق وقینەوە دەیانوسی: **(ئەمڕۆ خاکەکەتان سبەی ئابڕوتان).**

وە بۆزانیاری: لە ڕاستیدا ٪٩٠ی ئەندامانی پاسەوانی بتپەرستی ڕافیزە کینە لە دڵەکانن وە ٪١٠ یشیان هێزەکانی پێشمەرگەی کوردین.

وە ڕاستیان گوتووە ئەو زانایانەی کە لەبارەی ڕافیزەوە دەڵێن: (ئەوانە تۆوی خاچپەرستین، جولەکەکان چاندویانە، لە خاکی مەجوسەکان).

هەشتەم: ئاشکرا بوونی هێڵە شاراوەکانی دوژمنانی جیهاد لەم جەنگەدا، جا بەڕاستی چەندین بەشداریکردنی سەربازی ڕیزە دوژمنکاریەکانی دواوە دەرکەوتن؛ جا بەڕاستی بەشداریکردنی ٨٠٠ سەربازی ئیسرائیلی لە جەنگەکەدا ئاشکرا بوو، وە ١٨ حاخامی جولەکە هاوڕێ وهاوکاریان بوون کە زۆربەیان تیاچوون وەک ئەوەی ڕۆژنامەکانیان ودەزگا ڕاگەیاندنەکانیان گواستویانەتەوە، هەروەک بەشداریکردنی سەربازی ئوردەنیش دەرکەوت لە لایەن ئەفسەرە ئەردەنیەکان کە بەشداربوون لە پلان دانان بۆ هێرشی سەربازی بۆسەرشارەکە، وە ئەمەش بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کە هەموو دەریانخست کە فەلوجە بنکەی جیهاد وخەوزڕێنەری شەوانی دوژمنانی ئاین و بێباوەڕان ومورتەددانە.

نۆیەم: لە ئەنجامەکانی ئەم جەنگە مێخداکوتراوە، خوێنی تازەکردەوە لە دەماری ڕۆڵەکانی جیهاد، وە زیاتر سوربوون لەسەر سەرکەوتن بە کاری جیهادی بەرەو ئامانجی ویستراو وبەڵێندراو، جا بەڕاستی جەنگەکە نەوەیەکی لە سەرکردە وبەهرەمەند وپسپۆڕ وخاوەن ووزەی بژاردەکرد وجیای کردنەوە لەوانەی کە پەند وەردەگرن لەڕوداوەکان، وە تێدەگەن بەتاقیکردنەوە ومومارەسەکردن وبەدەستهێنان وە هەنگاو

دەنێت بە ویست وخواستێک لە ڕێگەی نەخشەکێشراو ئەو ڕێگەیەی کە دژواریەکانی جەنگ ڕێک ورەوانی کردووە ودایڕشتووە، وە لە چوارچێوەیەکی پتەو وبەهێز دەرکردووە.

وە خاوەنی (الظلال) دەڵێت: (جا لە چەرمەسەریکانی جیهاد لە پێناو الله تعالی وتوشهاتنی مردن لە هەموو دەورانێک کە دەرون ڕادەهێنێت بە بەکەم زانینی ئەم مەترسیە تۆقێنەرە ئەوەی کە زۆرێک لە خەڵکی دەرون ورەوشت وپێوەر وپێوانەکانیان دەخەنەکار وتەرخانی دەکەن تا خۆیانی لێ بپارێزن، وە ئەمەش سادە وساکارە لای کەسێک کە ڕاهاتبێت بە ڕووبەڕووبوونەوەی جا چ سەلامەت بوبێت لێی یان توشی ببوبێت لە پێناو الله تعالی لە هەموو جارێکدا لە هەمان چرکەساتی مەترسیدا شتێک ئەنجامدەدات کە نزیکی دەخاتەوە بەوێنەی ئەوەی کە کارەبا بەسەرلاشەیدا دەهێنێت وەک داڕشتنەوەیەکی نوێیە بۆگیان ودڵەکان لەسەر پاکی وپوختی وچاکسازی، ئینجا ئەمە هۆکاری دیارە

چەکە پێشکەوتوەکانیان بوبە کەل وپەلی بێکەڵک

بۆ چاکسازی هەموو کۆمەڵگای مرۆڤایەتی ... لە ڕێگە سەرکردایەتی کردنییان لە بەدەستی موجاهیدانەوە ئەوانەی کە دەرونیان خاڵی بووە لە هەموو بەرچاوی وڕازاوییەکی دونیا، وە ژیانیان لا سادە ولاوەکی بووە ئەوە لە کاتێکدا ئەوان ڕۆدەچن لە سەرکەشی مردن لە پێناو الله تعالی وە شتێک لە دڵیاندا نییە کە بێ ئاگایان بکات لە پەروەردگارو بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئەو.

وە کاتێک کە پێشەوایەتی بەم جۆرە دەستانە دەبێت ئەوا هەموو زەوی چاکساز دەبێت و هەموو بەندەکان چاکدەبن وە ئەوە زۆر گران وئەستەم دەبێت لەسەر ئەم دەستانە کە ئاڵای سەرکردایەتی بدرێت بەکوفر وگومڕایی وگەندەڵی لە کاتێکدا کە ئەو بەخوێن وبەگیان ئەمەی کڕیوە وە هەموو ئازیز وگران بەهایەکی هەرزانکردووە تا ئەوەی ئاڵای پێشەوایەتی بداتە پەروەردگارنە بۆخۆی بێت.

خاچپەرستان وانەیەکی توندیان وەرگرت لە جەنگی فەلوجە

ئینجا دوای هەموو ئەمە هۆکارەکان ئاسان دەبێت بۆ هەرکەسێک کە الله تعالی باشەی ئەوانی بوێت تا ڕەزامەندی و پاداشتی بژماری ئەو بەدەست بهێنن وەهۆکارەکان ئاسان دەبێت بۆ هەرکەسێک کە الله تعالی خراپەی ئەوانی ویستبێت بۆ ئەوەی ئەوە بەدەست بێنن لە تورەیی پەروەردگارکە شایەنیانە بە پێی ئەوەی کە ئەنجامی دەدات لە ئاشکراو پەنهانیدا)، قسەکەی تەواو بوو ﵀.

دەیەم: شەهیدبوونی هەڵبژێردراو؛ بەڕاستی ئەم کۆمەڵەیە شکۆمەندبوون بەوەی کە ڕێگەکەیان نەخشاوە بە خوێنی ڕۆڵە شەهیدەکانی، وە بەوەی کە گەورە سەرکردە وئەندامەکانیان لە هێڵی پێشەوەن، جا ئەگەر ئەمە بەڵگە بێت لەسەر شتێک بەڵگەیە لەسەر ڕاستگۆی ڕۆڵەکانی ئەم جیهادە وە ویست وخواستیان یەکلا بۆتەوە بۆ بەدیهێنانی خواستەکانی تەوحید وعەقیدە وە تەوحید بەئیخلاص وخۆبەخشیەوە، وە یەکێك لە موژدەکانی تریان ئەوەی کە الله تعالی باشترینەکان وشکۆمەندەکانی هەڵبژاردووە بۆ چاوپێکەوتنی و بەڵێنی، جا سەرکەوتن و شەهیدی وڕەزامەندی بۆ ئەوان نوسی لەسەر ئەوەی کە داوایاندەکرد وئاواتەخوازی بوون، جا بەڵێنەکەیان هاتەدی وە داواکاریەکەیان بەدەست هات.

جا ئەوە حاڵی پێشینی چاکیان بوو کە سور بوون لەسەر مردن وەک سوربوونی ئەوانەی دوای خۆیان لەسەرژیان، بەڕاستی شەهادەت لە بەنرخترین ئاواتەکانیان بوو وە پەلەیان دەکرد بۆ چوون بۆ گۆڕەپانی جەنگ وەک خۆشەویستیەک بۆ مردن لەپێناو الله تعالی، بەڕاستی ڕێژەی هاوەڵ وصەحابە شەهیدەکان لە کۆی هەموو جەنگەکان گەیشتە ٨٠٪

شەهیدەکانی کۆچەران وسەرخەران زیاتر بوو لە نیوەی شەهیدەکان لە جەنگی یەمامە (...)، وە ئەوەمان بەسە کە باسی ژمارەی قورئان لەبەرەکان بکەین، هەڵگرانی قورئان وزانایانی مسوڵمان لەوکاتەدا -لە جەنگی یەمامە- ٣٠٠ شەهید بوون، وە لە ڕیوایەتێکدا ٥٠٠ شەهید بوون، واتا ڕێژەی قورئان خوێنەکان لە شەهیدەکان تەنها لە یەک جەنگدا لە ڕیوایەتێکدا ٢٥٪ بوو، وە لە ڕیوایەتێکدا ٤٥٪ ، وە ئەمەش ڕێژەیەکی زۆر بەرزە.

وە ئەوانەی لە سەرچاوەکانی هاوەڵە بەڕێزەکان ﵃ دەگەڕێن؛ دەبینن تەنها یەکێک لە پێنج کەس لەسەر جێگاکەی وەفاتی کردووە وە چواریان شەهید بوون لە گۆڕەپانەکانی جیهاد، جا سەرت سوڕنەمێنێ لە خێرایی تاوەبارانی سەرسامکەرلە سەدەکانی یەکەمی کۆچی وە چەسپاوی و بەردەوامیەکەی.

وە گرنگە بۆمان کەلەم پێگەیەوە چەسپاوی موجاهیدە پاڵەوانەکانمان پتەو ببین، وە بەوەی کە سەرنجێکی سادە باس بکەین لە بەهرەکانی الله ﷻ لەسەریان لە ڕێزلێنان وکەرامات وە ئاوڕدانەوەی پەروەردگار لەسەریان ئەوەی کە چاوی لێیان بوو لە جەنگەکەیان لەگەڵ ئەمەریکا و پشتیوانەکانی لە فەلوجە، جا ئەوە جێگیر بوون وچەسپاوی وباشکردنی گوزەرانیان بوو بۆ ئەوان.

وە لەوانە: ئەوەیەکە لە ڕۆژی سێیەمی جەنگەکە وە دوای بۆردومانی چڕوپڕبۆ سەرگەڕەکەکانی فەلوجە، موجاهیدان لە خەوڕابوون بینیان ئامێرە سەربازی وتانکە ئەمەریکیەکان لە شەقام وکۆڵان وجادەکان بڵاو بوونەتەوە، جا پێشەواکانی ئەهلی ئیسلام لێیان هاتنە دەست لە شەڕێکی گەرم و دەستەو یەخە، بە سەرکردایەتی برامان (ئەبو عەزام وعومەرحەدید وئەبوناصری لیبی وئەبو حاریث؛ محمد جاسم عیساوی...) وە جگە لە وانیش لە پاڵەوانەکان، جا هێرشبەرەکانیان ڕاونا بەرەو دەوروبەری فەلوجە، لە کاتێکدا کە چەکەکانیان بیکەیسی و کلاشنکۆف بوو.

وە ئەمریکا توشی کوشتارێکی مەزن وگەورە هات، تا ئەوەی کە زۆربەیان هەڵاتن وە خۆیان حەشاردابوو لە ماڵەکانی مسوڵمانان، وە لەسەرەتادا موجاهیدان شەرمیان دەکرد کە هەڵبکوتنە سەرئەم ماڵانە لە ترسی ئازاردانی مسوڵمانان، وە کاتێک کە دڵنیابوونەوە لە بوونی سەربازی ئەمەریکی چوونە ناویەوە و دۆزیانەوە لە بنج پەناکاندا خۆیان

جەنگی فەلوجە دەمامکی لەسەردەم وچاوی پیسی ڕافیزە لادا

شاردبووەوە، جا دەستیانکرد بە کوشتنیان وەک کوشتنی قالۆنچە ومێش، وە فەزڵ ومنەت بۆ الله تعالی.

وە دوای چەند ڕۆژێک لە جەنگەکە: یەکێک لە سەرکردەکان پێشنیاری ئەوەی کرد بۆ برامان (عومەر حەدید وئەبو حاریث جاسم عیساوی) بەوەی کە ڕیشیان بتاشن ودەربچن لە فەلوجە دوای ئەوەی کە ڕێگەی سەلامەتی دەربازبوونی بۆ ئاسان کردن وە دەستبکەن بەکارکردن لە دەرەوە، جا ئەو دوو پاڵەوانە ئەمەیان ڕەتکردەوە و گوتیان: (سوێند بە الله دەرناچین تا ئەوەی کۆچەرێکی چەسپاو لە شارەکەدا مابێت)، جا شەڕیان کرد تا ئەوەی شەهید بوون الله تعالی بیانخاتە ژێر ڕەحمەتی خۆیەوە وبە شەهیدی قبوڵیان بکات.

وە لەوانە: ئەوەیە کە هەندێک لە برایان چەند ڕۆژێک توشی برسیەتیەکی زۆرهاتن، وە دوای پاڕانەوە و گومانی باش بردن بەپەروەردگار گەیشتن بە شوتیەکی گەورە، کاتێک کە شکاندیان بینیان زۆر سور وجوانە، جا لێیان خوارد وتێربوون وە سوپاسگوزاری پەروەردگاریان دەکرد بە سەرسامیەوە، تا ئەوەی بێگومان بوون لەوەی کە هەرگیز هاوشێوەی ئەم تامەیان لە دونیادا نە چەشتووە، وە ئەوە زانراوە کە شوتی ئەمە کات وشوێنی نییە کە پێی ناسراوە.

وە هەروەها لەوانەیش: ئەوە بوو کە برایان زۆردەردەسەریان بینی لە بواری خۆراک وخواردنەوەیان، تا ئەوەی ئەوان ئاوی خواردنەوەیان نەبوو وە ئەوەی کە هەیان بوو بەڕێژەیەکی زۆرگەورە کەمی کرد و دای لە تەواو بوون، تا ئەوەی کە دەم ولێویان توشی قڵیشیان بوو، وە کاتێک دەستیانکرد بە گەڕان بە دوای چەند دڵۆپێک ئاو تا کەمێک گەروی تینویان ئاوبدات چوونە ناوماڵێکەوە بینیان سێ کوندەی ئاو بەشێوەیەکی زۆرنامۆ لە تەنیشت یەکەوە دانراوە، جا کاتک بینیان سەریان سوڕما لەوەی کە نەبووە نە لەفەلوجە وە نە لەعێراقیش ئاو لەشێوەی ئەم کوندە نامۆ وجوانانە داندرابێت، وە کاتێک تامی ئاوەکەیانکرد زانیان کە ئەو ئاوە ئاوی دونیا نییە، جا لێیان خواردەوە تا تینوێتیان شکا، وە سوێندیان دەخوارد کە هەرگیز لە دونیادا ئاوی ئاوایان نەنۆشیوە.

وە هەروەها لەوانەیش: ئەوەیە کە برایەک لە جەزیرەی محمد ﷺ گولەیەکی قەناص دابووی لە مێشکی و لەپشتی ملی دەرچو، جا بەمە بەشێک لە مێشکی پرژاو کەوتە سەرشانی ڕاستی، وە براکانی ڕایانکرد بۆ لای و ئەو بەشەی کە دەرچو بوو لە مێشکی خستیانەوە شوێنی خۆی ودوای ئەمە شوێنی پێکانەکەیان پێچا و لێی گەڕان، وە بەڕاستی دوای چەند ڕۆژێک چاکبووەوە، کە ئەویش ئێستا زیندووە کە هیچ کێشەیەکی نییە تەنها ئەوە نەبێت کە زمانی کەمێک قورس بووە، داواکارین لە الله تعالی لە ئەویش وبراکانیشی وەربگرێت.

وە بەڵام سەبارەت بە بۆنی میسک ... جا چوزانی بۆنی میسک چییە؟ بەڕاستی بۆتە شتێک لەناو کۆمەڵی موجاهیدان دەگێڕدرێتەوە بەدەماو دەمی، بەڕاستی زۆر لە برا شەهید و بریندارەکانمان بۆنی خۆشیان لە خوێنەکەیان بڵاو بۆتەوە الله تعالی لێیان وەربگرێت.

وە ئەوەی کە بەسەر برای پاڵەوان (ئەبو طەڵحەی بیحانی هات؛ بەڕاستی پەروەردگار ڕەحمی پێبکات بریندار بوو بە برینێکی دژوار وە بۆنە خۆشەکەی هەموو شوێنێکی داگیرکردبوو، تا ئەوەی لە هەندێک ڕێگەوبان بڵاوبویەوە وە زۆرێک لە برایان بۆنیانکرد ئینجا بەشەهیدی گەڕایەوە.

وە ئەوەی لەبارەی چەسپاوی ودڵنیای هاتووە؛ کە گێڕدراوەتەوە لە زۆرێک لەوانەی بەشداری ئەم داستانە بوون بەوەی کە ئەوان گوێیان لە زرنگە شمشێر وحیلەی ئەسپ بووە کە پێکدا دەدەن لەگەڵ توند بوونی شەڕەکان وگەرم بوونی، بەڕاستی برایان زۆرجارسەریان سوڕماوە لەمە، وە دەرچوون دەیانپرسی لە برا سەرخەرەکانیان کە ئایا لە نزیک فەلوجەوە ئەسپ هەیە، جا برا سەرخەرەکان دڵنیایان دەکردنەوە کە ئەم ناوچەیە بە هیچ شێوەیەک هاوشێوەی ئەم ئەسپانەی لێ نییە، جا سوپاس و ستایش بۆ الله تعالی لە دەست پێک وکۆتایدا.

پێشەوا ئەحمەد لە موسنەدەکەی وپێشەوا حاکم لە موستەدرەکەکەی هێناویانە لە ئەبو بورەیدەی کوڕی قەیس برای ئەبو موساوە

گێڕدراوەتەوە کە دەڵێت: پێغەمبەر ﷺ فەرموویەتی: (پەروەردگارا لە ناوچوونی ئومەتەکەم بکە بە کوژرانێک لە پێناو تۆدا بە پێکران و بەطاعون).
الله تعالى دەفەرموێت: {وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاء عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ

بەکرێگیراوانی ئەمریکا سزایان خوارد بە دەستی موجاهیدان

بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُواْ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ} [آل عمران:١٦٩-١٧٠]، واتا: (وا گومان مەبەن بەوەی کە ئەوانەی لە پێناو الله تعالى کوژراون مردون بەڵکو زیندوون لای پەروەردگار ڕۆزیان دەدرێت * دڵخۆشن بەوەی کە الله تعالى فەزڵی خۆی پێی بەخشیون وە موژدەدەن بەوانەی کە لە دوای خۆیانەوەن وپێیان نەگەیشتوون بەوەی کە ترسیان لەسەر نییە و دڵتەنگیش نابن)

بژی وەک شا یان بەڕێز بمرە ئەگەر دەمری
بە شمشێری هەڵکێشراوت جا بە شمشێرت بەخشراوی

ئەمە سەرنجێکی خێرا بوو وە پوختەی بەروبوم وئەنجامەکانی چەسپاوی ومانەوەیە لەسەر زەوی پیرۆزی فەلوجە، وە بەدەستهاتووەکان زۆر بە سودن شکۆ بەدوای خۆیاندا دێنن، وە هەموو خاوەن دادوەری و ویژدانێک تێی دەگات و هەموو تێڕاماوێک لە ڕوداوەکان هەستی پێدەکەن.

وە ئەی ئومەتی ئیسلام؛
بەڕاستی بەشوێنتەوەیە زام وبرینەکان، وە نەخۆشی ودەرمانە پەکخەرەکان سارێژ نابێت تەنها بە تەوحیدی بەڵێندراو نەبێت لەسەر لیواکانی جیهاد.
جا کەی بڕیاری ڕاست دەدەیت بە دەرچوون ودەربازبوون لە کۆت و پێوەند، وە جەنگەکانی ئەمڕۆ نە ئارامی هەیە و نە دەوەستێت، بەڕاستی پێغەمبەرمان ﷺ حەزیدەکرد کە دانەنیشێت لە دوای هەردەستەیەک کە دەجەنگێت لەپێناو الله تعالى بەڵکو بەردەوامی دەدا بە غەزوە وجیهاد بە درێژایی کاتەکان.
وە فەرموودەی جوبرائیلتان بیردەخەمەوە لەگەڵ پێغەمبەر ﷺ دوای جەنگی ئەحزاب ئەوەی کە بوخاری دەیگێڕێتەوە دەڵێت: کاتێک پێغەمبەر ﷺ گەڕایەوە مەدینە وچەکەکەی دانا یەکسەر جوبرائیل هاتە لای وگوتی: (ئەوە چەکەکەت دانا؟! سوێند بە الله تعالى هێشتا فریشتەکان چەکەکانیان دانەناوە، جا هەڵستە بەخۆت وئەوانەی لەگەڵتن بچۆ بۆ بەنی قورەیزە وەمن لە پێشتەوە دەڕۆم قەڵاکانیان دەهەژێنم وترس دەخەمە نێو دڵیان)، جا جوبرائیل ڕۆیشت لەگەڵ گرۆی فریشتەکان وە پێغەمبەریش ﷺ بەدوایدا لەگەڵ کۆمەڵی کۆچەران و سەرخەران.

چۆن سادە وئاسایی بوو لەسەرتان ئەی مسوڵمانان بەوەی کە ببینن براکانتان ڕۆڵەی ئاینەکەتان کە جۆرەها ئازاروئەشکەنجەیان بەسەردا باریوە لە کوشتن و وێرانکاری وە ئێوەش ئارام و بێترس لە وڵاتەکانتان سەلامەتن لە ناو ماڵ وخێزانتان... چۆنە ئەمە؟!

مزجنا دمانا بالدموعا السواجمِ * فلم يبق منا عرضة للمراجمِ**
وشر سلاح المردمع يريقه * إذا الحرب شبت نارها بالصوارمِ**
فإيهاً بني الإسلام إن وراءكم * وقائع يلحقن الذرى بالمناسمِ**
وكيف تنام العين ملء جفونها * على هفوات أيقظت كل نائمِ**
وإخوانكم بـ«العراق» أضحى مقيلهم * ظهور المذاكي أو بطون القشاعمِ**
يسومهم الروم الهوان وأنتم * تجرون ذيل الخفض فعل المسالمِ**

{الله زاڵە بەسەر فەرمانەکانی بەڵام زۆربەی خەڵکی نایزانن} [یوسف: ٢١]
والحمد لله رب العالمين.

ڕونکردنەوەیەك
لە لێژنەی موفەوەزە سەبارەت بە باوەڕ وڕێبازی دەوڵەتی ئیسلامی

لێژنەی موفەوەزە گشتاندنێکی گرنگی دەرکرد بۆ سەربازەکانی دەوڵەتی ئیسلامی بەناونیشانی: (ئەوەی تیابچێت تیابچێت لەسەر ڕونی وە بژیێت ئەوەی دەژی لەسەرڕونی) تیایدا بابەتی باوەڕوڕێبازی دەوڵەتی ئیسلامی تیادا دوپاتدەکاتەوە، وە هەندێك وتە وڕاپۆڕت کە دراوەتە پاڵی ڕەتی دەکاتەوە، وە خەڵکی ئاگادار دەکاتەوە لەسەر قسە کردن لەسەر دەوڵەتی ئیسلامی وبەناوی ئەوەوە بێ زانست، وە وتە و باوەڕ دەدرێتە پاڵی بێ ڕونکردنەوە، وە ڕێگای ئەهلی سونە بۆ موسڵمانان ڕوندەکاتەوە لە چۆنیەتی ئامۆژگاریکردنی وەلی ئەمرەکان، ومامەڵەکردن لەگەڵ ستەم ئەگەر کرا.

گشتاندنەکە کە ڕۆژی چوارشەممە (٢١/شەعبانی/١٤٣٨کۆچی) دەرچوو دەستپێدەکات کە دەوڵەتی ئیسلام هەڵساوە بە بڵاوکردنەوەی تەوحید، وە بانگەوازی درێژە پێدەری بانگەوازی پێغەمبەرانی سەلامیان لەسەر، وە بانگەوازی سەلەفی چاکی ئەم ئومەتە، وە ئەوانەش کە لەسەر ڕێگاکەیان ڕۆیشتن لە پێشەوا ڕێنمونیکارەکان وچاکەکان، وە دڵنیای دەکاتەوە کە دەوڵەتی ئیسلامی دامەزراوە لەسەر هەمان ئەوەی کە دەوڵەتی بانگەوازی نەجدی پیرۆز دامەزرا لە شوێنکەوتەکانی پێشەواوی نوێکەرەوە محمدی کوڕی عبدالوهاب تەمیمی رحمە اللە.

دەوڵەتی ئیسلامی بەردەوامە لەسەرڕێبازەکەی ونەگۆڕاوە .. وناگۆڕێت ..بەفەزڵی اللە

وە گشتاندنەکە ئەوە ڕوندەکاتەوە کە دەوڵەتی ئیسلامی خۆڕاگرە وپێچەسپاوە لەسەر باوەڕەکەی و نەگۆڕاوە وناگۆڕێت هەر لەسەرەتای دانانی یەکەم خشتەکانی لەلایەن شێخ ئەبو موصعەبی زەرقاوی ﵀ وبرا بەڕێزەکانی، وە ئەوانەی دوای ئەو دەوڵەتی شێخ ئەبو عومەری بەغدادی ووەزیرەکەی ئەبو حەمزە اللە ڕەحم بەهەردوکیان بکات، تا گەڕاندنەوەی خیلافەت لەسەرڕێبازی پێغەمبەرایەتی لەژێر فەرمانڕەوایەتی پێشەوای باوەڕداران شێخ ئەبو بەکری بەغدادی اللە بیپارێزێت.

کە هاتوە لە گشتاندنەکەی لێژنەی موفەوەزە: (دەولە ڕێبازی خۆی ناگۆڕێت، وە سازشیش ناکات لەسەر ئاینەکەی، وە سوربون وپێداگریەکەی ناشکێت، بەڵکو ڕۆیشت لەسەر فەرمانەکەی، خۆشەویستی کەس کاریگەری لێ ناکات ولانادات لەسەر ڕێگاکە)، وەگشتاندنەکە ئەوە دوپات دەکاتەوە کە دەوڵەتی ئیسلامی ڕونکەرەوەی ئاینە بۆ خەڵك، گوێ نادات بەوەی ڕازی دەبێت یان توڕە دەبێت، بەڵکو مامەڵە لەگەڵ هەریەکەیان دەکات بەگوێرەی ئەوەی هەڵیبژاردوە، هەروەها شێخ ئەبو محمدی عەدنانی اللە لێی وەرگرتبێت گوتی: (ناپارێینەوە لەخەڵکی تا ئاینی اللە قەبوڵ بکەن، وحوکم بەشەرعەکەی بکەن، ئەوەی ڕازی بوو ئەوە شەرعی اللە_یە،

ئەوەش کە تورەبوو ونەیویست لوتی دەکەین بەقوردا ئەوە ئاینی الله_یە، تەکفیری مورتەدان دەکەین وخۆمان لێی بەری دەکەین، ودوژمنایەتی کافران وموشریکان دەکەین وتورەیان دەکەین).

وتەی دەوڵەتی ئیسلامی هەرئەوەیە کە پێشەواکەی یان ئەوانەی لیژنەی موفەوەزە یان وتەبێژی فەرمی دەیڵێت

وە رەتی ئەوانە دەکاتەوە کە بانگەوازدەکەن وهەوڵدەدەن وتە وباوەرە گومراکانیان بڵاوبکەنەوە و بازاری پێبدەن لەناو خەڵکی وبیلکێنن بە دەوڵەتی ئیسلامی، لە ئەوانەی زیادەرۆییان کرد و ئەوانەش ئیرجائیان هەیە بەتایبەتی لە بابەتی تەکفیر، بەهەمان شێوە ئەوانەی تانە لە باوەرو ورێبازی دەوڵەتی ئیسلامی دەدەن، بەڵکو تەکفیری سەرباز وفەرماندەکانی دەکەن لەسەر وتە وباوەری پوچ کە دەیدەنە پاڵی، یان نەزانن بە باوەری ئەهلی سونە وجەماعەت کە عەیبدەگرن لەوانەی پێچەوانەی ئارەزوی ئەوان دەکەن، لیژنەی موفەوەزە لە گشتاندنە پیرۆزەکە گوتی: (هەرچی لێدوانەکانە کە باوەری وەلاء وبەراء دەسرێتەوە ومیللەتی ئیبراهیم ﷺ لەگۆر دەنێت بەگومانی ئەهلی ئیرجاء وجەهم، بەهەمان شێوە وتەی ئەهلی غلو ئەوانەی دەرچوون لەئاین هەروەك چۆن تیر لە تیردان دەردەچێت، دەوڵەتی ئیسلامی بەریە لێیان، وە بۆ هیچ کەسێك نیە قسە بکات بەناویەوە، یان وتەیەك بخاتە پاڵی کە نەیگوتبێت، وتەی ئەوەیە کە پێشەواکەی -الله شکۆمەندی بکات بە تەوحید- دەیڵێت وئەوانەن کە ئەو رێگەی پێداون، یان وتە بێژی فەرمی، ئەما درۆ و وتەی بەگومان ئەوە وتەی بێ زانستە، کە الله نەهی لێکردووین لەسەر ئەمە).

دەوڵەتی ئیسلامی ناوەستێت لە تەکفیری موشریکان وتەکفیری موشریکان لە ئەصڵەکانی دین دادەنێت کە دیارن وپێغەمبەران بەوە هاتوون

وە لیژنەی موفەوەزە ئاماژەی بەهەندێك لە پۆلەکان کرد کە گومران ودرۆ دەکەن بەدەمی دەوڵەتی ئیسلامی، وە چەند وتەیەك دەدەن پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی کە لەوتەکانی وەلی ئەمرەکان وباوەریان نین وئەوان بەرین لەمانە.

وە هەندێکیان وتەی ئیرجائیان هەیە وپێچەوانەی ئەوەنە کە دەوڵەتی ئیسلامی دەیڵێت، هەڵە ولادانەکانیان دەدەنە پاڵی، وەك ئەوەی (تەکفیری تاغوتی قەومەکەی نەکات لایان موسڵمانە)، لەکاتێك (دەوڵەتی ئیسلامی تەکفیری تاغوت وئەوانەش دەکات کە مشتومری لەسەردەکەن بەڵکو تەکفیری ئەوانەش دەکات کە تەکفیریان ناکات و هیچ رێزێکیشیان نیە)، بەهەمان شێوە ئەوەی(تەکفیری موشریکان بە بابەتی خەفی (نادیار) دادەنێت یان بابەتی ئیختیلافی، وە بۆکارپێکردنی چەندین کۆتی قورس دادەنێت، بەجۆرێك وادەکات کە هەڵوەشێنەرەوەی سێیەم (لەهەڵوەشێنەرەوەکانی ئیسلام) پەکبخات بەتەواوی...

لەهەمووی سەیرتر ئەوەیە کەسێك وادابنێت کە ئەوە وتەی دەوڵەتی ئیسلامیە، ئەوەش خۆی لەخۆیدا درۆیە، بەڵکو دور ونزیك دەزانێت کە دەوڵەتی ئیسلامی -الله شکۆمەندی بکات بەتەوحید- بۆ رۆژێك نەوەستاوە لە تەکفیری موشریکان بەڵکو ئەو تەکفیری موشریکان بە ئەسڵە دیارەکانی ئاین دادەنێت، کەفێربوونی واجبە پێش نوێژ وتەواوی فەرزەکانی تر ئەوانەی کە پێویستە بزاندرێت، هەروەك لە رونکردنەوەی دەرچوو لە نوسینگەی ناوەندی بۆ بەدواداچوونی دیوانە شەرعیەکان هاتوە لە حوکمی وەستاو لە تەکفیری موشریکان لە ١٤٣٧/٨/٢٢ کۆچی.

مەبەست لە گشتاندنەکە لە (ئەصلی ئاین) فەرمانە عەقیدەییەکانە کە پێغەمبەران گەلەکانی خۆیان فێرکردوە (کە دەچەسپێت بە بەڵگەی پێغەمبەرایەتی واتە دوای هاتنی پێغەمبەران) بەپێچەوانەی ئەوەی کە پێش هاتنی پێغەمبەران جێگیردەبێت، وەك تەوحیدی ربوبەیت و بەتەنها دانانی الله لە ئولوهیەت.

بەهەمان شێوە گومراکان دەچنە ناو ئەو بابەتەوە(ئەوەی کە شیرکی گێرانەوەی حوکمەکان بۆلای تاغوت بەرەوا دابنێت بەگومانی پێویستی وای دادەنێت کە ناچارکراوە)، وە (ئەوەی کە ئیجماعی هاوەڵان رەتدەکاتەوە لەسەر تەکفیری کۆمەڵەی رێگر (ممتنعة))، وە (ئەوەی کە دەوەستێت لە تەکفیری ئەوانەی بەژداری دەنگدان دەکەن بە بیانووی ئەوەی کە نەزانن بە حەقیقەت و راستی هەڵبژاردن)، وە (ئەوەی کە خۆی بەری ناکات لە زاناکانی تاغوت ئەوانەی بانگەشە بۆ شیرك دەکەن).

وە لیژنەی موفەوەزە لە گشتاندنی کۆتایی ئاماژەی بە کۆمەڵێکی تردا لە گومراکان کە تانەیاندا لە دەوڵەتی ئیسلامی، عەیبی گرت لە وتە ولە باوەر کە ئەوە عەقیدەی ئەهلی سونە وجەماعەیە کە ئێمە لەسەرین، بەڵکو ئەو تەکفیری دەولەی کرد بەهۆیەوە، ئەوەش بەهۆی کاریگەربوونی بە بیدعەی خەواریج و موعتەزیلە، یان تانەی دا لەدەوڵەتی ئیسلامی لەسەر هەندێك وتە کە ئەو وتانە لەباوەری دەوڵەتی ئیسلامی نین، بەڵکو ئەوە تەنها درۆیەکە، گومراکان لەسەری ناکۆك بوون، یان چەند وتەیەك کە ئەوانە داویانەتە پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی کە توشی ئیرجاء بوون.

گشتاندنەکە گوتی: (هەیانە کە دەولەی تەکفیرکرد لەبەر ئەوەی تەکفیری زنجیرە (تسلسل) ناکات کە ئەوە بیدعەی موعتەزیلەیە)، (وەهەیانە دەڵێت دەوڵەتی ئیسلامی لە (داری کوفر) (الکفر الطارئ) دەڵێت ئەسڵ لەخەڵکی ئیسلامە، ئەوەش درۆیەکە هەڵبەستراوە بەسەر دەوڵەتی ئیسلامی)؛ بەڵکو حوکم لەسەر خەڵکی بەوە دەدات کە ئاشکرای دەکات، وە بەهەمان شێوە گشتاندنەکە گوتی: (هەیانە تەکفیری دەولە دەکات لەبەرئەوەی گوایە کە کوفری ئاشکرا بەرەوا دەزانێت بۆ بەرژەوەندی جەنگ بەڵام درۆیانکرد، بەڵکو باوەری دەولە لەسەر ئەوە: شیرکی گەورە وکوفری گەورەی ئاشکرا جائیز نیە هیچ کەسێك ئەنجامی بدات تەنها زۆرلێکراو ...ئەوە وتەی دەوڵەتی ئیسلامیە لە بابەت وباوەری، بەڵام هەڵەی ئەوانە لەنەزانیانە وە نەزانیانە بە جیاکردنەوە لە نێوان شیرك وکوفری راشکراو لەگەڵ ئەوەی کە رێگە دراوە بۆ پێویستی وهەروەك لە فەرمودەی محمدی کوری مەسلەمە وهیتریش هاتوە).

دەوڵەتی ئیسلامی لەسەر ڕێبازی خۆی بەردەوامە

جیاکردنەوە لەنێوان ئامۆژگاری بەچاکە وتانەدانی خراپ

گشتاندنی لیژنەی موفەوەزە ئاگاداری موسڵمانان بەگشتی دەکاتەوە کە پێویستە دەستبگرن بە ڕێباز ومەنهەجی ئەهلی سونەت لە ئامۆژگاریکردنی وەلی ئەمرەکان، وە نەڕۆن لەسەر ڕێگای ئەهلی گومڕایی لەم بابەتەدا، ئەوانەی کە هەرهەڵەیەك یان کەم وکورتیەك لە ئەمیر ببینن بڵاوی دەکەنەوە لە نێو موجاهیدان، وخەڵکی پێ دەترسێنن، و دوریان دەخەنەوە وترس دەخەنە دڵیان بۆ جەنگی دوژمنانی الله، بەڵکو بانگەواز بۆ ڕوکردن بەلای موشریکان، وەباسی هەڵوێستی ئەوانە دەکات کە ئەم کارە خراپە دەکەن هەمان ڕێگای ئەوانەیان گرتوەتە بەرکە دەرچوون لەسەرعوثمان ﷺ، بەگومانی هەوڵدان بۆ چاکسازی، وپێداگری لەسەر سونەت و خۆشەویستی ئوممەت.

لیژنەی موفەوەزە لەسەر ئەمە گوتی: (بەڵام ئەوەی بانگەشەی ئامۆژگاری دەکات لەشێوەی ترساندن وبڵاوکردنەوەی گومان، بەڕێگایەك کە جگە لە دوژمنانی الله لەکافران و مورتەدان ومونافیقان کەسی تر دڵی پێخۆش نابێت، چاکترین شت کە بەوانە بڵێین کە ئەو کارە دەکەن ئەوانە پێچەوانەی قورئان دەجوڵێنەوە، ودورکەوتونەتەوە لە سونەت، ودرون لە ڕێگای سەلەف لە ئامۆژگاریکردنی فەرمانڕەواکان، لە ئەنەسی کوڕی مالیکەوە هاتوە کە گوتی: (گەورە هاوەڵانی پێغەمبەر ﷺ نەهیان لێکردوین وگوتی: جوێن مەدەن بە فەرمانڕەواکان، وخیانەتیان لێمەکەن، وتوڕەیان مەکەن، ولە الله بترسن وئارامبگرن بەڕاستی فەرمانەکە نزیکە).

گشتاندنەکە زیاتر دوای وگوتی: (ئایا کەسی (مخذل) بیرلە وەسیەتی پێغەمبەر ﷺ ناکاتەوە لە ئارامگری لەسەر فەرمانڕەواکان، جا عەرەبی بێت یان حەبەشی، چاك بێت یان خراپ، هەرچەندە ئەگەر لەهەندێك شتی دونیای خۆش بێت، وە ڕێزی فەرماندەکانی بگرێت، وەگوێڕایەڵ بێت لە چاکە).

وە ئەوانەی کە ئارەزویان وێنەی باتیڵی بۆکردون بەحەق وخراپەکاری بە چاکسازی، ئاگاداریان دەکاتەوە کەبەخەبەربێن لەم بێئاگاییەیان وگوتی: (زانراوە کە تانەدان ئامۆژگاری نیە بەچاکە، وەرنگرتن نیە لەخراپە، بەڵکو بریندارکردن وناوزڕاندن وبڵاوکردنەوەی خراپەیە وشاردنەوەی چاکەیە، وە هەندێك کەس کە ئارەزوو زاڵبووە لەسەریان بیر لەوەناکەنەوە کە تانەدان لە ئەمیر پاڵەوانیەتیە، وباسکردنی خراپەیان ئازایەتیە، وغەیبەت حەق بێژیە، وە تێکدانی ڕیز ڕونکردنەوەی ستەمە، والله المستعان).

گشتاندنەکە دوای ئەو زنجیرە گشتاندن وڕونکردنەوەیە هات کە لیژنەی موفەوەزە دەریکردوە ، وە نوسینگەی ناوەندی بۆ بەدواداچوونی دیوانە شەرعیەکانی سەر بە ئەو، بۆ ڕونکردنەوەی ئەو جیاوازیەی هەیە سەبارەت بە عەقیدەی دەوڵەتی ئیسلامی و ڕێبازەکەی، وە بەتایبەتی لەم بابەتەی کە قسەی زۆرلەسەردەکرێت بێ زانست، وپێیەکان دەخلیسکێن تیایدا، وبیرەکان دەشێوێن.

فەزڵەکانی ڕۆژوو

١ ڕۆژوو هۆکارێکە بۆ تەقوا

الله دەفەرموێت: {يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} [البقرة: ١٨٣].

بەغەوی دەڵێت: {لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} واتا بەهۆی ڕۆژووەوە خۆپارێزبن چونکە ڕۆژوو بەرەو تەقواتان ئەبات، و زاڵبونە بەسەر دەرون و ئارەزوەکان.

٢ ڕۆژوو تکا دەکات بۆ خاوەنەکەی لە ڕۆژی دوایی

لە عبدالله ی کوڕی عەمرەوە الله لێی ڕازیبێت دەڵێت: پێغەمبەر ﷺ فەرمویەتی: (ڕۆژوو و قورئان تکا دەکەن بۆ خاوەنەکەیان لە ڕۆژی دوایدا، ڕۆژوو دەڵێت: پەروەردگارم خواردن و ئارەزوەکانم لێ قەدەغەکردبوو لەدنیادا، الله لەبەرمن لێی خۆشبە، قورئانیش دەڵێ : منیش شەوان خەوم لێ قەدەغە کردبو الله لەبەرمن لێی خۆشبە، پاشان فەرمووی: الله لەبەر ئەوان لێی خۆش دەبێت[مسند إمام أحمد].

٣ الله بۆ ڕۆژووەوان لێخۆشبون و پاداشتێ گەورەی ئامادەکردوە

قال تعالى {وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَات وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتَ وَالذَّاكِرِينَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتَ أَعَدَّ اللهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْـرًا عَظِيمًا} [الأحزاب: ٣٥]

٤ ڕۆژوو پارێزەرە بۆ مرۆڤ لە تاوان

پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرمویەتی: ئەی کۆمەڵی گەنجان هەریەکێك لە ئێوە توانای ژن هێنانی هەبوو با ژن بهێنێت، ئەوەش توانای ژن هێنانی نەبوو با پەنا بەرێتە بەر ڕۆژووگرتن چونکە سەرکوت کەرەوەی ئارەزوەکانە.[متفق عليه]

٥ ڕۆژوو پارێزەرە

ڕەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرمویەتی: (ڕۆژوو پارێزەرە لە ئاگری دۆزەخ هەرکەسێ بە ڕۆژوو بوو باواز لەوتەی پڕوپوچ بێنێ وهاوار نەکات، وە ئەگەر کەسێك جوێنی بەکەسێك لە ئێوەدا یان شەڕی پێ گێڕا با بڵێ من بەڕۆژووم). [صحيح البخاري].

ابن عبد البر دەڵێت: " الجُنة " واتە پارێزەر و بەربەست لە ئاگر، بۆیە ئەوەندەت بەسبێ لە پاداشت و چاکە.

٦ ڕۆژوو کەفارەتی گوناهەکانە

حذيفة -الله لێی ڕازی بێت- دەڵێت: ڕەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرمویەتی: (پیاو بەهۆی خێزان و ماڵ و دراوسێکەی توشی تاقیکردنەوە دەبێت، بەڵام خێرکردن و نوێژ و ڕۆژوەکەی دەبێتە کەفارەت بۆی) [صحيح البخاري].

٧ بۆ ڕۆژووەوان دەرگایەکی تایبەتە هەیە لە بەهەشت

ڕەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرمویەتی: (بۆ ڕۆژووەوان دەرگایەك هەیە لەبەهەشتدا پێی دەوترێ (الريان) ڕۆژوەوانەکان لە ڕۆژی قیامەتدا پیایدا دەچنە ژورەوە لەگەڵ ئەواندا کەسی تر ناچێتە ژورەوە، دەوترێ کوان ڕۆژووانەکان ؟ پیایدا دەچنە ژورەوە ، کە دواکەسیان چوە ژوورەوە دەرگاکە دادەخرێ و کەسی تری پێدا ناچێتە ژورەوە.) [صحيح مسلم].

٨ بۆ ڕۆژووەوان خۆشیەك هەیە کاتێك بە الله دەگات

ڕەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرمویەتی: (هەموو کردەوەکانی نەوەکانی ئادەم پاداشتەکەی چەند جاری خۆی زیاد دەکرێت ، چاکەیەك بە دە ئەوەندەی خۆی تاوەکو (٧٠٠) جاری خۆی، الله فەرمویەتی : تەنها ڕۆژوو نەبێت بۆ منە و من پاداشتی ئەدەمەوە ، خواردن و ئارەزوەکانی لە بەر من واز لێدێنێ و بۆ ڕۆژووان دوو خۆشی هەیە : خۆشیەك کاتێك ڕۆژوەکەی دەشکێنێ وخۆشیەکیش لە ڕۆژی دوایی کاتێ دەگاتە دیداری الله ، بۆنی دەمی ڕۆژووەوان لە لای الله لە بۆنی میسك خۆشترە) [صحيح مسلم].

ئەی ئافرەت

خۆڕاگربە نەک دونیاگر

هەندێك لە مورتەدان گەڕانەوە بۆ خاكی كوفر ودەستیانكرد بە بڵاوكردنەوەی ئێرجاف

لەبارودۆخی جەنگ وفیتنە وسەختی، خەمەكان زۆردەبن، دڵەكان دەگەنە گەروو، هەندێ كەس الله دامەزراویان دەكات بەهۆی ئیمانەكەیان وگومان چاكیەكەیان بە الله، هەندێ كەسیش بەهیلاك دەچێت ولەسەرپشت هەڵدەگەڕێتەوە، لێدەبێتەوە لەئایینەكەی، پشتی هەڵدەكات، خیانەت لەبراكانی دەكات، بەڵكو دەبینی زۆربەی ئەمانە تەنها بەشكستهێنانی خۆی دەستهەڵناگرێت، بەڵكو هەوڵ دەدات ئەو شكستە بگوازێتەوە بۆ كەسی تر، بڵاویدەكاتەوە لەناو تێكڕای موسڵمانان، بەمجۆرە پێگەی دوژمن بەرزدەكاتەوە، هەوڵدەدات موسڵمانان بترسێنێ لەدوژمن، وبەمەش ڕێگری دەكەن لەبەرامبەر كوشتاری دوژمن وڕوبەڕوبونەوەیان.

ئەم كردارەش لە كردارەكانی دووڕووەكانە، بەربڵاوە لەنێوان ئیمان لاواز ودوودڵەكان، لەپیاوان وئافرەتان، ئەما لای پیاوان ئەوا زانراوە، ڕۆڵیان لەم بارەیەوە زۆر باسكرا لەووتەكانی پێشوو بەڕوون وڕەوانی، بەڵام لە ئافرەتان، كارەساتی بەرمەمهاتوو لەلایەن ئافرەتانەوە خۆی دەگرێتەوە لەگواستنەوەی ئەو گومانانە لەناو ماڵی دووڕووەكان وسەر زمانیانەوە بەرەو ناو ماڵی خۆیان ومێرد ومنداڵەكانی، بۆئەوەی بكەوێتە نێو كردەوەی دووڕووەكانەوە جا هەستی پێبكات یان نا.

ترساندن ولاوازكردنی موسڵمان كرداری دووڕووەكانە

ترساندن بریتیە لەهەواڵی درۆی پڕفیتنە وشڵەژاو، قورتوبی لەتەفسیرەكەیدا دەڵێت: (ترساندن دەستپێكی ئاشوبە، هەروەها بڵاوكردنەوەی درۆ وباتڵە بۆئەوەی بەهۆیەوە شێواندن ڕووبدات).

هەروەها الله تعالى لۆمەی ترساندن وئەهلەكەی دەكات لەچەندین شوێن لەقورئانی بەڕێزدا، الله ﷻ دەفەرمووێت: {قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا} [الأحزاب: ١٨]، هەروەها دەفەرمووێت: {لَئِن لَّمْ يَنتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا * مَّلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا} [الأحزاب: ٦٠- ٦١]، جەصاص لە «أحكام القرآن» دەڵێت: (لەم ئایەتەدا بەڵگە هەیە لەسەر ئەوەی كە گومان وترس خستنە نێو ئیمانداران وبڵاوكردنەوەی شتێك كە سەریان لێ بشوێوێنێت وئازاریان بدات ئەوا شایستەی تەمبێكردن ودوورخستنەوەیە ئەگەركەلەڕەق لەسەربكات ووازی لێ نەهێنێت، هەروەها گەلێك لەدووڕووەكان وهەندێكی تر لەوانەی بەرچاویان ڕۆشن نییە لەدین، ئەوانەن كە لەدڵیاندا نەخۆشی هەیە، ئەویش بریتیە لە لاوازی یەقین، ترس بڵاودەكەنەوە بەكۆبونەوەی كافر وهاوبەش دانەران وبەهێزییان وهێرشكردنیان بۆسەر ئیمانداران، بەمجۆرە پێگەی كافرەكان لای ئیمانداران بەرزدەكەنەوە وئەیانترسێنن، الله تعالى ئەو ئایەتەی دابەزاند لەسەریان، وە الله تعالى هەواڵی پێداین كە شایستەی دوورخستنەوە وكوشتنن ئەگەر دەستهەڵنەگرن لەو كارەیان، هەروەها الله تعالى هەواڵی پێداین كە ئەوە سوننەتی (الله)یە وڕێگەیەكە فەرمانمان پێكراوە بیگرینەبەر وشوێنی بكەوین).

هەروەها لەترسناكی ئەم جۆرە ترس وگومانانە ئەوەیە كە الله موجاهیدانی ئاگاداركردەوە لەتێكەڵبوون بەگومان دروستكەرەكان، لەبەرئەوەی ئەوان ڕیزەكانی ئیمانداران لاواز دەكەنەوە، بەمەش موسڵمانان لاواز دەكەنەوە، هەروەك

ئەبو عومەری موسڵاوی کۆتا وەسیەتی بۆ خێزانەکەی ئەوە بوو ئارامبگرە

الله تعالی دەفەرمووێت: {لَوْ خَرَجُوا فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ} [التوبة: ٤٧]، ئیبن ئیسحاق دەڵێت: (پێشتر کۆمەڵێ لەدووڕووەکان، ئاماژەیان بۆ پێغەمبەر ﷺ دەکرد کاتێک دەڕۆیشت بەرەو جەنگی تەبوک، هەندێکیان بەهەندێکیان گووت: ئایا وادەزانن جەنگی ڕۆمییەکان(بني الأصفر) هاوشێوەی کوشتاری نێوان عەرەبەکان خۆیان دەبێت! سوێند بە الله ئەڵێی ئێمەش سبەینێ لەگەڵتان بەپەت ئەبەسترێینەوە، ئەمەیان دەووت بۆ گومان خستنە نێو دڵی ئیماندارانەوە).

باوەڕهێنان بە قەدەر ومتمانە بە بەڵێنەکانی الله قەڵغانی ئافرەتی باوەڕدارە

وەحوکمەکانی ئافرەتان لەم بابەتەدا هاوشێوەی حوکمەکانی پیاوانە وەکو یەک، جا هەرکەسێ لەئافرەتانی موسڵمان بکەوێتە نێو شتێکەوە کەببێتە هۆی ترساندنی خێزانی ماڵی خۆی یان هەرکەسێک لەموسڵمانان، وببێتە مایەی بڵاوکردنەوەی پڕوپاگەندەوە کە دڵەکان لاواز دەکات ئەوا پێویستە لەسەر ئەو ئافرەتە داوای لێخۆشبوون و(إستغفار) بکات لەلای الله لەم تاوانە، هەروەها پێویستە لەسەری ئیمانی خۆی ڕاست بکاتەوە بەقەزا وقەدەری الله، وبەچاکی ووریابێت لەفەرموودەی الله تعالی: {قُل لَّن يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ} [التوبة: ٥١]، وفەرموودەی پێغەمبەر ﷺ بۆ عبدالله کوڕی عەباس کە لەپشتیەوە سەرکەوتبوو: (ئەی منداڵ، من فێری چەند ووشەیەکت دەکەم: الله بپارێزە دەتپارێزێ، الله بپارێزە ئەبینی لەگەڵتە، وە ئەگەر نزات کرد داوا لە الله بکە، وئەگەر داوای پشتگیریت کرد پشت بە الله ببەستە، وە بزانە ئەگەر ئوممەت کۆببنەوە تاکو سوودێکت پێ بگەیەنن، هیچ سوودێکت پێ ناگەیەنن ئیلا بەشتێک کە الله بۆتی نووسیبێ، وە ئەگەر کۆبوونەوە تاکو زیانێکت پێ بگەیەنن، هیچ زیانێکت پێ ناگەیەنن ئیلا بەشتێک الله بۆتی نوسیبیت، قەڵەمەکان بەرزکرانەوە، وتێنووسەکان ووشکبوونەوە) [رواه الإمام أحمد والترمذي].

بەڕاستی ئافرەتی موسڵمان پێویستە لەسەری هەمیشە ئەگەر شتێکی بیست پەیوەست بوو بەگومانی ترس دروستکەران، دەربارەی هێزی دوژمنەکانمان، وخۆئامادەکردنیان بۆ جەنگمان، وکۆکردنەوەیان بۆسەرمان بەکەرەستە وسەرباز، پێویستە لەسەری ڕووی چاوی بخاتەسەر فەرموودەی الله تعالی، کاتێک بەسەرهاتەکەی پێغەمبەر ﷺ وهاوەڵەکانیمان بۆدەگێڕێتەوە، کاتێک قوڕەیش بۆیان کۆبوونەوە کە خاوەنی بەهێزترین سووپای جیهانی بوون لەو سەردەمەدا: {الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ * فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ * إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ} [سورة آل عمران: ١٧٣ - ١٧٥]. واتا: (ئەوانەی کە خەڵکی (باوەڕلاواز) پێیان دەڵێن: بەڕاستی خەڵکی بێ باوەڕو خۆیان بۆ ئێوە کۆ کردۆتەوە وخۆیان بۆ ئێوە مەڵاس داوە، لێیان بترسن (خۆتان تووشی بەڵا مەکەن) بەڵام ئەوان (واتە ئیمانداران بەو پڕوپاگەندەیە) باوەڕیان زیاتر دامەزراو، گوتیان: الله بەسمانە کە یاریدەدەرو یارمەتیدەرێکی چاکە * ئەوسا ئیتر موسوڵمانان گەڕانەوە هاوڕێ لەگەڵ فەزڵ و نازو نیعمەتی الله دا، هیچ ناخۆشیەکیشیان بۆ پێش نەهات، چونکە شوێنی ڕەزامەندی الله کەوتبوون و(هەر ئەوەشیان مەبەست بوو)، الله تعالی هەر خۆی خاوەنی فەزڵ و ڕێزێکی زۆر گەورەیە * ئەوە بەڕاستی تەنها شەیتانە یاوەرەکانی خۆی دەترسێنێت، ئێوەی (ئیماندار) لێیان مەترسن، بەڵکو هەرلە من بترسن ئەگەر ئیماندارن).

بەمجۆرە دەبێت وەڵامی ئافرەتی موسڵمان بەڕووی گومان دروستکەرەکان ودووڕووەکان، کەپێویستە بەووتەی خۆی وەڵامیان بداتەوە بە: (حسبنا الله ونعم الوكيل) لەبەر دڵنیایی هاوکاری الله بەسیەتی بۆ بەندەکانی ئەگەر هێزی دوژمنەکانیان هەرچەند بێت، وەهەروەها لەبەر ئیمانەکەی بەوەی کە هیچ کارەساتێک دوچاری خۆی وخێزانەکەی وسەرجەم خەڵکی نەبێتەوە، جگە لەوەی الله بۆی نووسیون، هەروەها لەبەرزانینی بەوەی ترساندنی شەیطان تەنها کاردەکات لەدۆستەکانی شەیطان بەڵام کارناکاتە سەر باوەڕداران.

دایکی ئیمانداران خەدیجەی کچی خوەیلد ئارامی دەبەخشێت بەپێغەمبەر ﷺ

هەروەها ئەم ئەرکەش زیاتر واجب دەبێت لەسەر خێزانەکانی موجاهیدان ودایک وخوشکەکانیان، بەوەی ببن بەخاوەنداری بۆ ماڵی خۆیان، بیانپارێزن لەگومانی گومان دروستکەرەکان، ووتەی دووڕووەکان، کەواتە هیچ ووتەیەکیان پێ نەڵێن جگە لە ووتەیەک پێیەکان دامەزرێنێت ودڵەکان ڕاگیربکات، وبەڕاستی یەکێک لەجوانترین بەسەرهاتی ئافرەتانی ئیمانداران لەم ئەرکەدا بەسەرهاتەکەی دایکی ئیمانداران خەدیجەیە رضي الله عنها لەکاتی ڕاگیرکردنی مێردەکەی واتە پێغەمبەر ﷺ کاتێک ڕۆژێکیان بەترسەوە دێتە لای کاتێک جبریل بۆیەکەم جار هاتبووە لای لەئەشکەوتی حەڕاء بەندایەتی دەکرد پێی گوتن: (دامپۆشن دامپۆشن)، (ئینجا دایانپۆشی هەتا ترسی لەسەر نەما، ئینجا بەخەدیجەی گوت وهەواڵەکەی پێی ڕاگەیاند: (من ترسام لەسەر گیانی خۆم) خەدیجە گوتی: نا بە الله هەرگیز الله پشتت تێناکات، چونکە تۆ سیلەی ڕەحم ئەگەیەنیت، وبێ سەرپەرشتان ئەگریتە ئەستۆ، وبێ پوول بەکار دەکەیت، وڕێز لەمیوان دەگریت، وهاوکاری جێگری حەق دەکەیت...) [متفق عليه].

هەرئەویش یەکەم کەس بوو لەئافرەتاندا باوەڕی هێنا بەبانگەوازەکەی، بەمجۆرە بەردەوام پشتگیری دەکرد وبڕیارەکەی بەهێز دەکردەوە هەتا الله کۆچی دووایی پێکرد، وە خۆشەویستیەکەی مایەوە لەدڵی پێغەمبەر ﷺ ئەمەش بەڵگەیە لەسەرگەورەیی ئەوەی ئەنجامی دا، هەتا پێغەمبەر ﷺ دەربارەی فەرمووی: (ئەو ئیمانی پێهێنام کاتێک خەڵکی کوفریان پێکردم وبەڕاستی دانام کاتێک خەڵکی بەدرۆیان خستمەوە وهاوکاری کردم بەسامانەکەی کاتێک خەڵکی لێی بێبەشیان کردم) [رواه الإمام أحمد].

ئەسمائی کچی ئەبوبەکر کوڕەکەی هاندەدات بەرەو مەرگ بەئارامگرییەوە

هەروەها لەنمونەکانی دیکەی ئەسمائی کچی ئەبوبەکر -الله لە خۆی وباوکی ڕازی بێت- ئەو ڕۆژەی کە کوڕەکەی واتە عبدالله کوڕی زوبەیر کە خەلیفەی موسڵمانان بوو وگەمارۆ درابوو لە مەککە لەلایەن سووپای باغییەکان کە حەجاجی ثەقەفی سەرکردایەتی دەکردن، کوڕەکەی هات وڕاوێژی بەدایکی خۆی کرد بۆدەرچوون بۆ کوشتاریان لەدوای ئەوەی ئازارەکانیان سەختبووەوە لەسەریان، وپێی گوت: (خەڵکی پشتیان تێکردم تەنانەت کوڕ وخێزانەکەشم، هیچم بۆنەماوەتەوە جگە لەمەندێکی کەم لەوانەی کە هیچ توانای بەرگریان نییە زیاتر لەئارامی ساتێک، ئەو گەلەش هەرچیم بوێت لەدونیا دەمدەنێ، ڕای تۆ چییە؟ گوتی: سوێند بە الله تۆ باشتر لەسەر خۆت دەزانی کوڕەکەم، ئەگەر دەزانی خۆت لەسەر حەقیت وبانگەوازی بۆ دەکەی ئەوا بۆی دەرچۆ، هەرلەسەرئەوەش هاوەڵەکانت کوژران، کارێک مەکە بەهۆیەوە منداڵەکانی بەنی ئومەیە گەمە بەگەردنت بکەن، بەڵام ئەگەر بۆ دونیات بوو ئەوە تۆ خراپترین بەندەی، خۆت بەهیلاک برد، وئەوانەشت بەهیلاک برد کە کوشتار دەکەن لەگەڵت، وئەگەر بڵێیت: لەسەر حەق بووم بەڵام کاتێک هاوەڵەکانم لاواز بوونەوە، ئەمەیان کاری ئازادەکان نییە، کاری خاوەن دین نییە، دەی تەمەنت تاچەند دەمێنێتەوە لەدونیا، کوژران چاکترە)، ئەمیری ئیمانداران لێی وەرگرت وسەری ماچ کرد، وگوتی: (سوێند بە الله هەرئەمە ڕای منیشە... بەڵام حەزمکرد ڕای تۆش بزانم، بەمجۆرە بەرچاومت ڕۆشناتر کرد لەسەر ڕۆشنایی خۆمەوە، دەی بڕوانە دایکە، چونکە من لەئەمڕۆوە کوژراوم، خەمناکیت زیادنەکات، وکارەکە بسپێرە بە الله)، پاشان ئیبن زوبەیر ڕۆیشت لەلای ودەیگوت: (من ئەگەر ڕۆژی خۆم بزانم ئارامدەگرم بەڵکو ئازادەکان ڕۆژی خۆیان دەزانن).

دایکی رضي الله عنها گوێبیستی کوڕەکەی بوو وگوتی: (ئارامدەگریت بە الله، إن شاء الله، باوکەکانت ئەبوبەکر وزوبەیرە، ودایکت صەفیەی کچی عبدولموتەڵیبە).

ئابەم جۆرە دەبێت حاڵی هاوسەری ئیماندار لەگەڵ مێردەکەی، وبەم جۆرەش دەبێت حاڵی دایکی ئیماندار لەگەڵ کوڕەکەی، بەردەوام دەبێت لەسەر ڕێگای جیهادی دوژمنانی الله، وەهەڵدەستێ بەوەی پەروەردگاری خۆی فەرمانی پێکردووە، ولەو کارەیدا بەشی دەبێت بەئیزنی الله.

ڕافیزەی دوازدەئیمام

لە پێشەوایەتی ونبوو بۆ دەسەڵاتی تاغوتەکان

بەشی 4 لە زنجیرە وتاری

"دامەزراندنی دەوڵەتی ئیسلامی"

لە زنجیرە ئەڵقەی پێشوو لەم زنجیرە باسەدا چاوێکمان خشاند بەمێژووی گەشەسەندنی ئاینی ڕافیزە لەسەر بناغەی بیردۆزی (پێشەوایەتی خوایی) پوچ، وە ئەوەش کە لێی دەبێتەوە لە بیردۆزەکانی (وەسیەت) و (دەق) و (توقیە) (البداء) و (ونبوون) و (گەڕانەوە)، وە جگە لەوانەش لە بیدعە کوفریەکان وبیرە پڕوپوچەکان.

وە لەم ئەڵقەیە -بەویستی الله- هەوڵدەدەین کە ئەوە ڕونبکەینەوە کە چۆن ڕافیزە ناچاربوون بۆ یاریکردن بە بیردۆزی (پێشەوایەتی خوایی) کە وەك مەرج دایاننا بۆ دامەزراندنی دەوڵەتی ئیسلامی، وەچۆن دەستکاریانکرد وگۆڕیان تا گەیشتن بە بیردۆزی (ویلایەتی فەقیه)، کە بناغەی بیردۆزی یەکەمیان هەڵدەوەشێنێتەوە، وە دەوڵەتی شیرکی ئێرانی ئەمڕۆ ئەم بیردۆزە پەیڕەو دەکات وهەوڵدەدات بۆ گشتاندنی لە هەموو وڵاتانی موسڵمانان.

کەواتە بەپێچەوانەی ئەوەی کەڕافیزەکان ئەڵێن ئاینەکەیان وەحی بووە ولەئاسمانەوە دابەزیوەتە سەر پەیامبەر محەمەد ﷺ، وگوایە بەشێوازی زنجیرە پێیان گەیشتووە لەڕێی عەلی کوڕی ئەبو طالیبەوە ونەوەکانی ﷺ، وئەمانیش نوسیانەوە لە کتێب وبڵاویانکردەوە لەنێو خەڵکیدا، چونکە زۆربەی لێکۆڵەران دان بەوەدا ئەنێن کەئەم ئایینە زاناکانی ڕافیزە نوسیویانەتەوە لەدووای مردنی گشت ئەوانەی کەووتیان پێشەوایەتی بۆئەوانە وهەڵەیان نییە لەنەوەکانی عەلی ﷺوگوایە چوونەتە ناو ئەوەی کەپێی دەڵێن (سەردەمی نادیاری) واتە دیارنەمانی پێشەوای دوانزەمەمیان کەلەبنەڕەتدا نەهاتووەتە دونیایشەوە بەڵکو تەنها لەچیرۆکەکانیاندا دروستیانکردووە،

مەزارگەی شیرکی حەسەن عەسکەری دوای ئەوەی موجاهیدان بەئامانجیانگرت

بۆئەوەی جلوبەرگە دڕاوەکەیانی پێ پینە بکەن، وبینا ڕوخاوەکەیانی پێ برازێننەوە.

ڕافیزە بەوە دەستبەردار نەبوو کە بێ هەڵەیی ودەقیان کردە مەرج بۆ پلەوپایەی پێشەوا، بۆئەوەی بەم شێوەیە شەرعییەتی سەرجەم خەلیفەکانی پەیامبەر ﷺ هەڵبووەشێننەوە، هەرلە ئەبو بەکری صدیقەوە رضي الله عنه بۆئەوەی ڕێگە بدەن بەدەرچوون لەسەریان، وتەکفیر کردنیان، بەڵکو ڕوویانکردە تێکڕای موسڵمانان بۆئەوەی مەرجییان بۆدابنێن لەئایینەکەیان لەسەر هەندێک شت کە پەیوەستە بەبەیعەتدان بەپێشەواکەیان وچوونەناو ئایینی ڕەفزەوە وایان نیشاندا کە بەم شێوەیە دەبنە موسڵمان.

هەربۆیە گرنگترین شت کەدەستیان پێکرد بابەتی پێشەوایەتی بوو، ئینجا کردیانە بنچینەیەک لەبنچینەکانی دین، وهەرکەسێ پێشەوای سەردەمەکەی نەناسێ، وبەیعەتی پێنەدا ئەوا ئیمانی نەهێناوە، هەربۆیە جیاوازی کەوتە نێوانیان لەسەر ئیمانی هەندێک لە پێشەوا گەورەکانیان کاتێک مردن لەسەردەمی ناکۆکی لەسەر دیاریکردنی پێشەوا.

وەبۆئەوەی زیاتر لەسەر شوێنکەوتەکانی ئاینەکەی خۆیان تەنگ بکەنەوە، گووتیان پەکخستن(توقیف)ی گشت شتێک ئەکەین کە پەیوەست بێت بەپێشەوایەتی لەحوکمەکانی قازی وجێبەجێکردنی حەددەکان، ولێپرسینەوە وجیهاد وجومعە ومیتر، کەواتە لەلای ئەوان نابێت کەس پێی هەستێ جگە لەوانەی خۆیان حەقی پێشەوایەتییان پێ داون یان ئەوانەی پێشەوای پێش خۆی بەوەسیەت دایناون، ولەسەریان حەڕامکردن کە قەزیەکانیان بگەڕێننەوە بۆلای ئەوانەی کەپێیان دەڵێن (پێشەوایانی ستەمکار(أئمة الجور))، یان لەپشتیانەوە کوشتار بکرێت، یان نوێژی جومعە لەپشتیانەوە بکەن، یان زەکاتی خۆیانیان پێ بدەن. بەڵکو لەڕێ دەرچوونیان گەیشتە ئەوەی شەرع داڕێژن لەدین، بەوەی لەسەر شوێنکەوتەکانیان قەدەغەکرد کە ڕاستەوخۆ لەکتێبی الله حوکم وەربگرن، یان لەسوننەتی پێغەمبەرەکەی ﷺ وکردیانە واجب لەسەریان کە حوکمەکان تەنها لەڕێگەی (پێشەواکان) وەربگرن، وبڕیاریاندا لەسەرئەوەی کە ووتەی پێشەواکانیان قورئانی قسەکەرە، بەرامبەر بەوەی کە ناویانلێنا (قورئانی بێدەنگ) مەبەستیان لەو قورئانانەیە کە لەکتێبەکان ولەناو سینەی موسڵماناندایە، پاشان ئەو سنورەشیان بەزاند بەوەی ڕەتیانکردەوە کە شەرع داڕشتن وەستابێ لەپاش کۆچی دووایی پێغەمبەر ﷺ لایان وابوو کە پێغەمبەر ﷺ ئالوبەیتی خۆی تایبەتمەند کردووە بەزۆربەی حوکمەکان کە لەسەردەمی ژیانی خۆیدا پێویستی نەبووە ئاشکرای بکات، وەهەرووتەیەک وەهەرکردارێک کە داویانەتەپاڵ پێشەواکانیان، ئەوا بەمیرات لەزانستی پێغەمبەرەوە بۆمان ماوەتەوە، بەڵکو زیاتر پێیان هەڵخلیسکا بەوەی کە گوتیان پێشەواکانمان لەلایەن الله تعالی -وەحی-یان بۆ دادەبەزێ، و ووتەکانی ئەوان بریتیە لە وەحی ئاسمانی، وکردیانە سەرئەوەی کە پێی دەڵێن (سوننەت) لەبابەتی ئوصولی فیقهـ، بەمەش ئیجتیهاد لە ئاین قەدەغەکرا، وئەوانەش فەتوا لە غەیری پێشەواکان وەردەگرن کردیاننە طەواغیتی شەرع داڕێژەر، وحوکمدەر بەجگە لەوەی الله دایبەزاندووە.

تەنها لەوەشدا کورتیان نەکردەوە کە گووتیان تەفسیری قورئان وسوننەت بەیەکجاری پێویستە لەووتەی پێشەواکانی خۆیانەوە وەربگیرێت، ودەقە بە وەحی دابەزیوەکانیان تەئویلکرد بەشێوەی باطنی ودرۆیی، بەڵکو زمانە تاوانبارەکانیان درێژکردەسەرئەو دەقانە وبەدرۆیان خستەوە وتەحریفیان بۆی کرد، کەواتە لەلای ئەوان هیچ شتێ لەسوننەت درووست نییە جگە لەوەی یەکبگرێتەوە لەگەڵ

مەزهەبەکەی خۆیان، لەسەر بنەمای ئەو ووتە هەڵبەستراوەی کە بۆ جەعفەر(الصادق)یان هەڵبەستوە وگوایە گووتوویەتی: (هەرچی پێچەوانەی گشتی بێت ئەو ڕاستە)، مەبەستیان لە گشتی ئەهلی سوننە وجەماعەیە، بەڵکو تەنانەت درووستی قورئانی بەرێزیان بەدرۆخستەوە، پێیان وابوو کە ماوەڵانی پەیامبەر ﷺ ئایەتەکانیان تەحریف کردووە، وەهەرچی تیایبووە لەدەقە ڕوونەکان لەسەر پێشەوایەتی عەلی رضي الله عنه وئالوبەیتەکەی سڕیویانەتەوە، وئەوانەشیان سڕیوەتەوە کەتێیدا نەفرەت کراوە لەئەبوبەکر وعومەر وبەنی ئومەییە، وەهەرکەسێ لەسەر ڕێبازە باتڵەکەی خۆیان نەبووایە ولەسەر میللەتە کافرەکەیان نەبووایە بەقسەی خۆیان، وە قورئانێکی تریان دایەپاڵ پێشەواکانی خۆیان جیا لەوەی کەلەبەردەستی خەڵکییە، لەدووایشدا بانگەشەی وەحییەکانیان کرد لەدووای ئەوەی تەئویل وڕونکردنەوەی هۆکاری دابەزینی حوکمەکەیان گۆڕی.

وە زیاتر ئاینی خەڵکییان تەسککردەوە بەپێشەواکانیان، بەوەی دونیاشیان پێیان بەستنەوە لەڕێی بڵاوکردنەوەی شیرکی پەرستن لەنێو شوێنکەوتەکانیان، و مانیاندان لەسەر مانابردن بە پێشەواکانیان وبانگخوازەکانیان، ولەسەر ئەوەی خۆیانیان لێ نزیکبکەنەوە بەقوربانی ونەزرکردن، وخۆپیرۆزکردن بەگۆڕەکانیان، وەرشتێ جێپەنجەی ئەوانی پێوە دیاربێ، بۆئەوەی ڕزقیان بدەن بەسامان وماڵ ومنداڵ، یان شیفایان بدەن لەکاتی نەخۆشی، بەقسەی خۆیان، هەموو ئەمانەش لەنێو چوارچێوەی چالاکیەکی گشتگیر بۆکۆکردنەوەی خەڵکی لەدەوری حزبەکەی خۆیان، وبەستنەوەیان بەمەزهەبی خۆیان.

لەوکاتەی کەهەواڵی دروستکردنی هەموو ئاینەکەیانمان باسکرد لەسەربنەمای پێشەوایەتی هەربەوە بەسمانە لەوەی نمونەی زیاترمان بووێت بۆڕونکردنەوەی مەبەستەکەمان، سەرەڕای ئەوەی ئایینە خوڕافیاتەکەیان پڕیەتی لەهاوشێوەی ئەم سەرسوڕهێنەرانە.

تاغوتەکانی ڕافیزە شوێنکەوتوەکانیان فێری شیرك دەکەن

له(پێشەوایەتی خوایی)ەوە هەتا جێنشینی پێشەوا

ڕەوافز هیچ شەرمیان نەکرد لەگۆڕینی ئاینەکەی خۆیان لەبابەتی پێشەوایەتی بۆچەندین جار بەدرێژایی نزیکەی دوو سەدە، بەڵام شەرمەزارترین هەڵوێست کە پێیدا تێپەڕیوون لەکاتی کۆچی دوایی پێشەوای یانزەهەمینیان بوو واتە حەسەن(العسکری) کوڕی عەلی(الهادی)، ئەوەش لەناوەڕاستی سەدەی سێیەمی کۆچی، بەبێ ئەوەی کەس لەپاش خۆی جێبهێڵێت، بەڵام بۆئەوەی بیردۆزەکەیان سەلامەت بێت چیرۆکێکیان دروستکرد کەئەویش لەدایکبوونی کوڕێکی حەسەن عەسکەری لەکەنیزەکێکی ڕۆمی، وگوتیان دایکی شاردویەتیەوە بۆئەوەی بیپارێزێت لەحوکمڕانەکان هەتا گەورەدەبێت وگەشەدەکات، پاشان چیرۆکەکەیان ڕاستکردەوە بەوەی کە گوتیان دوژمنەکانی شوێنەکەیان دۆزیوەتەوە لەکاتی منداڵیدا، ئەویش خۆی لێیان شاردوەتەوە لەژێرزەوی (سەرداب) لەشاری سامەڕا لەعێراق.

بەڵام کاتێک چیرۆکی خۆشاردنەوەکەی درێژەی خایاند، وشوێنکەوتەکانیشی زۆرتر پرسیاریان دەکرد دەربارەی، داوایان ئەکرد ببینن بۆئەوەی ئاینەکەیانی لێ وەربگرن، لەوکاتەدا دەجالە درۆزنەکان گوتیان کە خۆی وونکردووە لە خەڵکی، خۆی پەردەپۆش کردووە لەچاوەکان، وهیچ کەسێ نایناسێت جگە لەجێگرەکەی کە ئەویش (عثمان کوڕی سەعید العمری)یە ئەوەی کە هەندێ نامەی بۆیان دەرهێنا وگوتی بە خەتنووسی مەهدی نوسراوەتەوە بەقسەی خۆیان، بۆئەوەی بیکەنە جێنشینی مەهدی و وەڵامی پرسیارەکانی خەڵکی بداتەوە، وپرسیارەکانیان بگەیەنێت بەپێشەوا، و وەرگرتنی [خمس]

لێیان، وکۆتاشت کە گرنگترینیانە دواتر ئەیبینین. لەگەڵ دەرکەوتنی جێنشین بۆپێشەوای دوانزدەهەم محەمەد مەهدی کوڕی حەسەن عەسکەری، لەلای ڕافیزە سەردەمی پێشەوا ناسراوەکان کۆتایی پێهات وسەردەمی نادیار دەستی پێکرد، ئەم قۆناغەش ناوی لێنرا نادیاری بچووک، لەبەرهەبوونی جێنشینە ناسراوەکان بۆپێشەوا، کە شوێنی پێشەوا ئەگرنەوە، وبیردۆزە باتڵەکەیان وبنچینە پووچەڵەکەیان بۆطاغووتەکانی ڕافیزە ئەپارێزن.

بەم جۆرە قۆناغی (نادیاری بچووک) نزیکەی ٧٠ساڵ بەردەوام بوو، تێیدا چوار جێنشینی پێشەوا دەستاودەستیان کرد، گرنگترینیان لەدوای العمری کوڕەکەی بوو واتە محەمەد (لێرەدا ئەبینین جێگرتنەوەی پێشەوا بەمیرات ئەمێنێتەوە هەروەک پۆستی پێشەوایەتی)، ئەمیش لەپۆستەکەی بەردەوام بوو بۆماوەی ٤٠ساڵ، دوابەدوای ئەویش حوسەین النوبختی هات، پاشان عەلی المسیری، ئەوەی کە بەکۆچی دواییەکەی ئەم قۆناغەش کۆتایی پێهات لەساڵی ٣٢٩کۆچی، بەتایبەت لێرەدا کە هەستیانکرد بەکۆچی دوایی ئەم جێنشینەش چیتر درۆی نادیاری بچووک وهەبوونی پێشەوا لەشوێنێکی نهێنی بەسەر هیچکەسدا تێپەڕنابێت لەبەر تەواوبوونی تەمەنی سروشتی مرۆڤ لەلای زۆربەی خەڵکی.

وەقۆناغی (نادیاری گەورە) دەستیپێکرد ولێرەشدا قەدەغەیانکرد هیچکەسێ بچێتە ناوگەوهەری بابەتەکەوە یان پرسیاربکات دەربارەی شوێنی پێشەوا وکاتی دەرکەوتنی پێشەوا، ئەم قۆناغەش هەرلەوکاتەوە بەردەوامە هەتا ئەمڕۆی ئێستاش، کەتێیدا ڕافیزە بەدرێژایی ١٠٠٠ساڵ بەبێ پێشەوایەکی ئاشکرا ژیاون، زاناکانی ڕافیزەش دەستیانکرد بەدانانی فەرموودە لەسەر زمانی پێشەواکانیانەوە، وهەوڵەکانیان بۆدەرچوون لەتەنگەبەری ئەو بیردۆزەی نادیاری پێشەوا بەچەندین چارەسەر برەوپێدا، گومانی تێدانییە کە «ویلایەتی فەقیھ» لەئێران سنووورە بەرزەکەیەتی، هەربۆیە ئەبینین لەم سەردەمەدا زیاتر باسی (سەردەمی دەرکەوتنی مەهدی) ئەکەن، مەبەستیان لەوەش دەرکەوتنی مەهدی چاوەڕوانکراوە بۆئەوەی دەوڵەتێکی ئیسلامی دادپەروەر دامەزرێنێت، وتۆڵەبسەنێتەوە لەدوژمنەکانی ئالوبەیت(مەبەستیان لەئەهلی سوننەیە)، وزەوی پڕبکات لەدادوەری هەروەک پڕکرابوو لەکوفر وستەم، بەقسەی خۆیان.

هەزار ساڵ سەرلێشێواوی...

طاغووتەکانی ڕافیزە کەوتنە نێو شەڕی کردەوەکانیانەوە، وکەوتنە نێو تەڵەی «پێشەوایەتی ئیلاهی» ئەمەش کەدایانەپاڵ موسڵمانانەوە، وبینییان کەئەوکۆت وزنجیرانەی بۆماوەیەکی دووورودرێژە خەڵکی پێ ئەبەستنەوە ئێستا دەست وگەردنی خۆیان دەبەستێتەوە، چونکە هەرچییان بەستبووەوە بەپێشەواوە لەوانە شەرع دارشتن وئیجتیهاد وحوکمڕانی وجێبەجێکردنی حەددەکان وکوشتار و وەرگرتنی سامانی [خمس] وزەکات وهیتر، وقەدەغەشی ئەکەن هیچ کەسێ شتێک لەو دەسەڵاتە بگرێتەدەست، ئەوا خۆشیان لێیان قەدەغەکرا هەستن بەوکارانە، بەهۆی حوکمی نادیاری پێشەوا، وەحاڵی مردنی ونەتوانینی دانانی پێشەوا لەدوای ئەو، لەبەرئەوەی لەزنجیرەی دوانزە ئیمامەکەیان کۆتا پێشەوا ئەو بوو واتە دوانزدەهەمین، بەهەمان شێوە سەختە جێنشینی بۆدانەنێنەوە، بەهۆی زۆری ئەوانەی بانگەشەی جێنشینیەتی دەکەن بەهۆی ئەوەی چاویان لەپلەوپایەی پێشەوا ودەستکەوتنی سامانە؛ کەواتە هەوڵی بۆدەدەن (ئەمەش بەکردەوە ڕوویدا کاتێک لەسەردەمی چوار جێنشینە قبوڵکراوەکە لەلای ڕافیزە هەرلەوکاتەدا زیاتر لە ٣٠ جێنشین دەرکەوتن کەڕافیزە ڕەتی کردنەوە، وکردیانە ئەستۆی خۆیان کۆکردنەوەی [خمس] وزەکات بەناو پێشەوای نادیارەوە)، لێرەشدا پێویستی کرد لەسەریان فروفێڵی نوێ بەکاربهێنن بۆئەوەی بەردەوامییان پێ ببەخشێت لەدانانی ئایینی ڕافیزە، وبرەوپێدانی بیردۆزی «پێشەوایەتی خوایی».

بەم جۆرە بیروباوەڕی ڕافیزە لەم ماوەیەدا زۆرجار لەرزایەوە، وزۆربەشیان دەرچوون لەم ئایینە باتڵە کەخۆیان هەڵوەشێنەرەوەی گەورەی تێدا بەدی ئەکەن، بەوەی هەموو لایەنەکانی دین ودونیایان تەسککردوەتەوە لەهەبوونی پێشەوا کەلەهیچ شوێنێکیش بوونی نییە جگە لەچیرۆکە ئەفسانەیی وخوڕافیاتەکان، یەکێک لەطاغووتە درۆزنەکانی خۆیان کەپێی دەڵێن ڕاستگۆ (الصدوق) بارودۆخی ڕافیزەی وەسفکرد لەسەرەتاکانی (نادیاری گەورە)، ئەوەی کەپێی دەڵێن (سەردەمی سەر لێشێواوی) کەگوتی: «بینیم زۆربەی ئەو شیعانەی سەرپێچیم ئەکەن نادیاری سەری لێ شێواندوون، ولەم دۆخەدا گومانیان بۆدروستبووە»، ویەکێکیتر لەطاغووتەکانیان، نوعمانی دەڵێت: «چ شێواویەک لەمە گەورەترە کەبەهۆیەوە خەڵکێکی زۆری دەرکردووە لەم بارە وکۆمەڵێکی زۆر، وهیچ کەسێ لەسەری نەماوەتەوە جگە لەکەم خێرەکان؟! ئەوەش بەهۆی گومانی خەڵکییەوە».

تەوقیفییەکان وحەرەکییەکان

برەوپێدانە گرنگەکە لەبیردۆزی «پێشەوایەتی خوایی» لەماوەی ئەم قۆناغەدا بریتی بوو لەداهێنانی بیردۆزێکی نوێ کەئەویش «چاوەڕوانی»یە ئەمەش کە دواتر ئیختیلاف کەوتە نێوانیان لەسەر تەئویلەکەی، لەنێوان دوو هەڵوێستی سەرەکی، یەکەم (تەوقیفی) یە کە وەستاوە لەسەر خۆشاردنەوە بە خۆپاراستن «توقیە»، هەتا گەڕانەوەی پێشەوای نادیار، ئەویتر (حەرەکی)یە کە وەستاوە لەسەر گرنگی ڕێکخستنی بارودۆخەکان بۆگەڕانەوەی ئەم پێشەوایە، ئەویش بەهێنانەدی جێنشینبوون وبەدەستهێنانی هێز بۆلابردنی هۆکارەکانی ترسی پێشەوا لەدوژمنەکانی بۆئەوەی بتوانێ دەرکەوێت وحوکم بکات وئاین دامەزرێنێت.

بەڵام ئاراستەی یەکەم (تەوقیفی) ئەوەیان توندە لەسەر حەڕامکردنی هەر جوڵەیەک بۆدامەزراندنی «دەوڵەتی ئیسلامی» یان شوێنکەوتنی هەرکەسێ کە لەسەردەمی نادیاری دەرکەوێت وبەناوی گێڕانەوەی حوکمڕانی ئالوبەیتەوە قسەبکات، وقسەیەکیان داوەپاڵ محەمەد (باقر): «هەرئالایەک بەرزکرێتەوە لەپێش ئالای مەهدی ئەوا

خاوەنەکەی طاغووتە ولەبری الله دەپەرسترێ، وەهەر بەیعەتێک لەپێش دەرکەوتنی پێشەوای بەتوانا بریتییە لەبەیعەتی کوفر ونیفاق وخەڵەتاندن».

ورێبازی (ئیخباری) دەرکەوت، لەنێوان شوێنکەوتووانی ئەم ئاڕاستەیە، ئەوەی کە بەدرۆ وبوهتان ئەیچوێنن بەڕێبازی ئەهلی حەدیث، وتێیدا زاناکانیان ئیجتیهاد قەدەغە دەکەن، ولاسایکردنەوە لە جاهیلەکانیان قەدەغە دەکەن، وتێیدا فەرمان بەگشت دەکرێت تەنها لە ئاثاری پێشەواکانیانەوە وەربگرن، ئەمانەش درۆیان هەڵبەست لەسەر پێغەمبەر ﷺ وئالو بەیتەکەی، بگرە لەسەر مەهدییە نادیارەکەی خۆشیان، وە دەکرێت بووترێت زۆربەی ئەو درۆ وبیدعە وخوڕافیاتانەی دانراون بۆئایینی ڕافیزە، وتانەلێدان لەئیسلام وئەهلەکەی، ولەقورئان وهەڵگرەکانی ئەوانە هەمووی ئەگەڕێتەوە بۆکرداری (ئیخبارییەکان)، بەڵکو مێژووی سەردەمانی ڕابردوویان سەرلەنوێ نوسیەوە بەوشێوەیەی خواست وبیروباوەڕی خۆیانی لەگەڵ دەگونجێت، بەم جۆرەش ڕافیزەکان لەسەرووی هەمووشیانەوە (ئیخبارییەکان) وازیان نەهێنا بەوەی دینیان بونیاتنا لەسەربنچینە پووچەڵەکەیان «پێشەوایەتی خوایی»، بەڵکو مێژووی مرۆڤایەتییان سەرلەنوێ نوسیەوە بۆئەوەی یەکبگرێتەوە لەگەڵ بیردۆزە باتڵەکەیان، بەڵکو کاروبارەکانی داهاتووشیان دیاریکرد بۆئەوەی ئەویش ڕێکبکەوێت لەگەڵی بەهەمان شێوە.

لەسەرئەمەش وەستانی ئاڕاستەی (تەوقیفییەکان) بەردەوام بوو وهەڵوێستێکی نەرێنی هەبوو لەسەر هەموو ئەو دەوڵەتانەی ڕافیزە دایانمەزراند لەماوەی سەردەمانی ڕابردوو، وشەرعییەتەکەیان هەڵوەشاندنەوە بە دامەزراندن لەسەر بیردۆزی (وەسیەت) و(دەق) و(بێ هەڵەیی) و(چاوەڕوانی) وهیتر، ئەمانەش کەمەرجەکانی ناگونجێ لەگەڵ سەرجەم ئەو حوکمڕانانە سەرەڕای ئەوەی ئاینی ڕافیزەشیان بۆخۆیان هەڵبژاردبوو، وباوەڕیان هێنابوو بەچاوەڕوانی مەهدی، وسەرەڕای لابردنی ئەو بەربەستانەی کەبەهۆیەوە نادیاری پێشەواکەیان پاساودار کرد، هەندێ لەو پاشایانە داوانامەی پێشکەشی طاغووتەکانی کرد، بەوەی کەداوابکەن لە مەهدی تادەرکەوێت وحوکمڕانی دەوڵەتەکەیان بگرێتەدەست، بەڵام ئەوان ڕەتیان کردەوە بەپاساوی ئەوەی دەرکەوتنی مەهدی هەندێک نیشانەی هەیە کەهێشتا دەرنەکەوتووە!

هەرچی خاوەنەکانی ئاڕاستەکەی ترن، ئەوانەی کە خۆبەستنەوە بە (چاوەڕوانی)یان قبوڵنەکرد، سەرەڕای ئەوەی باوەڕیان هەبوو بەوەی هیچ پێشەوایەک نییە ئیلا بە دەرکەوتنی مەهدییەکەیان، چونکە ئەمانیش شوێنکەوتەی بیردۆزی «پێشەوایەتی خوایی» ومەرجە باتیڵکانین، لاوازی بیردۆزە داهێنراوەکەیان وچیرۆکە خوڕافیاتەکانیان لەبەردەم بەڵگەی ڕکابەرەکانیان زۆر شەرمەزاری کردن، هەربۆیە جوڵانەوە لەژێر پەستانی شوێنکەوتەکانیان بۆئەوەی ئازادبن لەژێر کۆت وبەندی خۆبەستنەوە (چاوەڕوانی)، خۆیان پڕچەک کردووە بەڕێبازێکی ئەقڵی گومڕای موعتەزیلەکان، وبنچینەکانیان لەوەرگرتن

وئیجتیهاد وچاوپێکەوتن، بۆئەوەی طاغووتەکانی ڕافیزە هێواش هێواش دەرگا لەسەر خۆیان بکەنەوە بەبەکارهێنانی ئەمانە کەپێیان دەڵێن (ئوصولییەکان)، بۆئیجتیهاد ودەستکەوتنی شوێنکەوتە ولاسایکەرەوەکان، ودووبارە کارکردنەوە بەهەندێ لەوانەی کە (تەوقیفییەکان) پەکیان خستبوو لەسەردەمی نادیاری، وەکو نوێژی جومعە، ولێپرسینەوە(حسبة)، وکوشتار وجێبەجێکردنی حەددەکان، بەڵکو تەنانەت ئەمارەتیش، بێگومان هەموو ئەوانەش هاوڕا لە ئاینی ڕافیزە، نەک لەسەر ئاینی ئیسلام.

بیردۆزی جێنشینی فەقیهـ طاغووتەکانی (ئوصولییەکان) توانیان دەرگای ئیجتیهاد لەسەر خۆیان بکەنەوە، بەشکاندنی قوفڵی پێشەوایەتی خوایی(الإمامة الإلهية) ئەوەی کەدەرگای لەسەریان داخستبوو، وئەو گرێیەیان کردەوە کە طاغووتەکانی (ئیخبارییەکان) دایاننابوو، ئەوەی کەپەیوەستە بەئامادەکردنی گشت زانستێک جگە لەزانستی پێغەمبەران وپێشەواکان زانستێکی گوماناوی، وڕێگەیان پێنەدا کاری پێبکرێت، هەربۆیە بیردۆزێکی نوێیان دەرچاند کە وەستاوە لەسەر بنچینەی (جێگرتنەوەی گشتی بۆ فوقەهاکان) دەربارەی جێگرتنەوەی مەهدی، لەسەر بنەمای تەئویلکردنی دەقێک کە داویانەتە پاڵ یەکێك لەپێشەواکانیان کەتێیدا ڕێگە دەدات بەگوێڕایەڵی کەسێک ووتەی پێشینانی خۆی بزانێت، کەواتە ئەوان جێگری مەهدین لەم دەرگایەوە وهیچیتر، ئەویش (واتە مەهدی) ڕێیان لێدەگرێت وناهێڵێت هەڵەبکەن، بەپشتبەستن بەبیردۆزی (اللطف) ی یاخیبوون، بەڵکو ئەو دەردەکەوێت لەکاتی زەڕوڕەت بۆئەوەی کۆدەنگیان لەسەر هەڵە هەڵبوەشێنێتەوە بەووتەیەک ئەیخاتە نێو ووتەکانیانەوە جا بەئاشکرا بێت یان بەنادیاری.
بەڵام ئەوەی کە دەسەڵاتی بەدەستبوو لە دۆسیەی بناغەی بیردۆزی (جێنشینی فەقیهـ) ئەمە چارەسەرێکە بۆبەدەستهێنانی باج دانی (خمس) ئەوەی کەلەڕێیەوە فەڕزیان کردەسەر شوێنکەوتەکانیان یەک لەسەر پێنجی ماڵ وسامانیان دەربهێنن وپێشکەشی پێشەواکانیانی بکەن، چونکە ئەم بەخشینە بۆماوەیەکی دورودرێژ وەستابوو بەهۆی دیارنەمانی پێشەوا، طاغووتەکانی ڕافیزە دڵیان دانەکەوت هەتا ئەم دەرگایەیان بۆخۆیان کردەوە بۆوەرگرتنی ئەم ماڵ وموڵکانە لەخەڵکی، بەدرۆی ئەوەی ئەیپارێزن لەخەزێنەی خۆیان ولەو کاتەی کە مەهدی دەردەکەوێ ئەیدەنەوە بەمەهدی، یان جێنشینەکانی بەکاریدەهێنن وخەرجی دەکەن لەسەر ئالوبەیت، بەقسەی خۆیان، ولەپێناو بڵاوکردنەوەی ئاینەکەیان، وبەهێزکردنی شوێنکەوتەکانیان، بەڵام کاتێک دەرگای جێنشینییان لەیەک لاوە کرایەوە کەئەویش (خمس) ە دەربارەی پێشەوای نادیار، طاغووتەکانی ڕافیزە ڕێگەیان بەخۆیاندا ببنە جێنشین لەسەر هەموو دەرگاکان بەڵام وورده وورده، تەنانەت یەکێک لەسەرنشینانی ئەم ئاڕاستەیە، کە شێخێکی خۆیانە بەناوی کەرکی گوتی: «بەڕاستی فەقیهی ئەمیندار، کۆکەرەوەیە بۆمەرجەکانی فەتوا، دانراوە لەلایەن پێشەوا مەهدییەوە».

بەم جۆرە طاغووتەکانی ڕافیزە دەستیانکرد بەشوێنگرتنەوەی پێشەواکانیان، وبەردەوام زیاتروزیاتر خۆیانی پێ ئەچوێنن، وئەوشتانەی

ڕافیزەكانی ئێران لەسەر ڕێبازی ویلایەتی فەقیهـ دەڕۆن

كە پێشتر بەستبوویانەوە بەپێشەواكانیانەوە ئێستا بۆخۆیان پێی هەڵدەستن، لەشەرع دارشتن، وئیجتیهاد، ودادوەری، وسەرۆكایەتی، بەم جۆرە سوودیان وەرگرت لە بەرهەمی بیردۆزی (جێنشینی فەقیهـ) لە پەستان خستنەسەر حوكمڕانەكان بۆئەوەی ئیزنیان لێ وەربگرن لەحوكمكردن، ئەگەرنا دەبن بە طاغووت وموشریك، بەوەش خۆیانچواند بەكردەوەكانی «پاپاكان»ی گاور لەسەردەمانی لاوازییان كە مەرجیان دانا بۆ حاكمەكانی ئەوروپا كە پێویستە ئەوان ڕێگەی پێبدەن، ئەوانیش كاتی خۆی دەیانگووت ئیمە جێنشینی عیساین ﷺ.

لە «جێنشینی فەقیهـ» بۆ «ویلایەتی فەقیهـ»..

ڕەنگە دەوڵەتی سەفەوی یەكەم دەوڵەتی ڕافیزی بووبێت كەتێیدا طاغووتەكانی ڕافیزە دەسەڵاتی جێنشینی مەهدییان گرتبێتە دەست، بەوەی طەهماسب كوڕی ئیسماعیلی سەفەوی یەكێكیانی كردەسەر حوكم كەئەویش كەڕكی بوو، بۆئەوەی لەبری مەهدی حوكم بكات، لەسەرئەوەی ڕێگەی پێبدات كاروباری وڵاتی فارس بەڕێوە ببات، بەوەش شەرعیەت بەدەستبهێنێت لەپێش چاوی ڕافیزەكان ئەوانەی كە هەوڵی دەدا ڕایانبكێشێت بۆڕیزەكانی خۆی لەدژی دوژمنە عوسمانییەكانی بەشێوەیەكی تایبەتی، بەهەمان شێوە لەپێش چاوی سەرباز وسەرخەرەكانی لە قزلباشییە سۆفییە باطنییەكان.

بەڵام مەرجی ئەم ڕێپێدانە بۆحوكمڕانەكانی «جێنشینی مەهدی» دانەمەزرێت وەكو یاسایەك، لەترسی هەڵهاتنی پاشاكان لێی بەپلەی یەك، ولەترسی دووبەرەكی دەربارەی بنچینەی بیردۆزی «جێنشینی فوقەهاكان» لەگەڵ (ئیخبارییەكان) ئەوانەی كەهەرگیز ملكەچ نابن بۆ برا(ئوصولییەكانیان)، وخۆیانیان ڕادەست ناكەن بەوەی مەهدی دایناون لەسەر دەسەڵات.

سەرەڕای ئەوەش دەسەڵاتی طاغووتەكانی ڕافیزە بەردەوام لەزۆربووندابوو لەنێو شوێنكەوتەكانیان، بەمەش هێزیان دەستكەوت كەبەهۆیەوە ئەتوانن پەستان بخەنەسەر حوكمڕانەكان، هەروەك ئەنجامیاندا لەگەڵ سوڵتانەكانی قاجارییەكان هەتا كۆتایی پێهێنانی حوكمڕانییەكەیان، وبەلەبەرچاوگرتنی خراپی پەیوەندی نێوان ئەوان وحوكمڕانەكان، ڕێبازێكی بەهێز لەنێو طاغووتەكانی ڕافیزە دەركەوت كەدەڵێت پێویستە ڕاستەوخۆ دەسەڵات بدرێتە دەستی ئەمانەوە، پاشان خۆیانیش بەشێك لەودەسەڵاتە دەبەخشنە هەركەس بیانەوێ لەنێو خەڵكی، لەبری دابەشكردنی لەگەڵ حوكمڕانەكان، بەم جۆرە تەنها دەسەڵاتی كاروباری ئاینیان نەویست بەڵكو زیاتر لەوە.

بەم جۆرەش لەدووای ئەوەی ڕەوافز وطاغووتەكانیان زۆریان بۆهات بەبیردۆزی (پێشەوایەتی خوایی) ومەرجەكانی، وبیردۆزەكانی (نادیاری) و(چاوەڕوانی)، ئێستا بەئاشكرا بەدەنگێكی كزولاواز دەڵێن پێویستە دووبارە چاوپێداخشان بكەینەوە بۆئەم بیردۆزە باتڵانە، یان بەلای كەمەوە پەنجەرەیەك بدۆزنەوە بۆخۆیان بۆئەوەی دەوڵەت وحكومەت بۆخۆیان دامەزرێنن، وتەی یەكلاكەرەوەیان هەبێت لە دۆسیە ودووبەرەكییەكان، وپاراستنی سنگەرەكان وجێبەجێكردنی حەددەكان، وكۆكردنەوەی باج وپیتاكی (خمس)، وزەكاتەكان، وهیتر لەوانەی كەكۆمەڵگاكانیان ناتوانن دەستبەرداریان ببن، بەم جۆرە برەویاندا بەداهێنانی بیردۆزێكی نوێ كە كۆتا دەوڵەتی طاغووتیان لەسەری دامەزراند، كە كۆتا دەوڵەتیانە بەویستی الله ئەویش دەوڵەتی ئێرانی هاوەڵگەڕییە كەئەمڕۆ دەوڵەتی ئیسلام كوشتاری دەكات، ئەوەش بیردۆزی «ویلایەتی فەقیهـ» بوو.

ولەئەڵقەی داهاتوو -بەئیزنی الله- لەم زنجیرەیەدا هەوڵ دەدەین گفتوگۆ بكەین دەربارەی ئەم بیردۆزە، ولەسەر واقیعی ئەمڕۆ لەژێر سایەی جێبەجێكردنی لەلایەن طاغووتەكانی ئێرانەوە، داواكارین لە الله زانستێكمان پێ ببەخشێت كە سوودی لێوەربگرین، وسوودمان پێ ببەخشێ لەوەی كە فێری بووین، وڕێنموویمان بكات بۆسەر ڕێبازی سەرفرازی، وسوپاس بۆ الله پەروەردگاری جیهانیان.

پیاوانێک هەن لە باوەڕداران
ئەبو صەباحی
موهاجیر

گەنجێك لە مالیزیا، پێچەسپاو وئارامگر لە ڕێگەی جیهاد تا پلەی شەهادەتی بەدەستهێنا -ئاوای دادەنێین- لەنێو براکان بەخۆبەکەم زان ودونیا نەویست ناسرابوو، بەندەیەك بەشەو شەونوێژ وبەڕۆژ بەڕۆژوو، قورئان دەخوێنێت ولەبەری دەکات ولێی ورد دەبێتەوە، ئەوە ئاکاری ڕۆژانەی بوو لە گۆڕەپانی جیهاد، وەدەستی درێژبوو بۆ یارمەتی براکانی، لە چێشتخانە وهەموو شوێنەکان، وە ویردی ڕەحمانی بەهیچ شێوەیەك لەیاد نەدەکرد، ئەوە کاری بوو تا ڕێزداربوو بە پلەی شەهادەت.

ئاکاری جوانی ونەرم ونیانی لەگەڵ موسڵمانان خۆشەویستی کردبوو لەنێو براکاندا، وە توندی وقینی بەرامبەر کافران وای لەدوژمن کردبوو کەسێکی داواکراو بێت، هێزی پێداگری وتوندی ترس وتۆقینی خستبوە ڕیزەکانی حکومەتی تاغوت لە شارەکەی.

کاتێك بانگی جیهادی بیست، دەرچوو بەرەو بانگی الله وڕەسولەکەی وهیجرەتی کرد بۆ خاکی فلیپین لە ساڵی ٢٠٠٦ وچوە ڕێزی موجاهیدان لە بزوتنەوەی ئیسلامی «ئەبو سیاف» ئەو کات لەژێر فەرمانی شێخ قەزافی جەنجەلانی بوو -الله لێی وەرگرتبێت- لەگەڵ برا ئەندەنوسیەکان ومالیزیەکان، وە جیهادی کرد لەگەڵیان بۆ ماوەیەکی کورت، پاشان گەڕایەوە شاری لەدایکبوونی لە سیباح عەقیدە وجیهادی کردبوە کۆڵی خۆی وپێداگر بۆ کردنەوەی بەرەیەکی نوێ لەوێدا، بەلام قەدەری الله شتیکی تر بوو، تاغوتی مالیزیا دەستبەسەریان کرد وخستیانە زیندانەوە، ئەم شێرە لە زیندان مایەوە بۆ ماوەی دوو ساڵ بە پێچەسپاوی و خۆڕاگری، لەگەڵ هەموو پیلان وفێڵەکانی دوژمن، لە زانا خراپەکان ئەوانەی کە بانگەشەی خەڵك دەکەن بۆ دەرگاکانی ئاگر ووازهێنان لە ڕێگەی جیهادی ڕۆشن، وە لەوانەی کە پێشتر ڕێگای جیهادیان گرتبوە بەر پاشان گەڕانەوە وپشتیان هەڵکرد لێی.

برامان ئارامی گرت وپێچەسپاو بوو، پیلان وسزای دوژمن تەنها باوەڕ ودڵنیایی بۆ زیادکرد، وە لە زیندان کاتەکانی خۆی تەرخان دەکرد بۆ عیبادەت وداواکردنی زانست لەگەڵ برا موجاهیدەکانی تر ئەوانەی کە بەندکرابوون لەگەڵی، وە لە ناو خۆیاندا ئامۆژگاری یەکتریان دەکرد بە ئارامگری وخۆڕاگری، وە بەردەوام لە الله دەپاڕایەوە جارێکی تر بیگەڕێنێتەوە بۆ ڕیزەکانی موجاهیدان.

وە لەساڵی ٢٠٠٨ برامان لە بەندینخانە هاتە دەرەوە، بەردەوام حکومەتی مالیزیای تاغوتی چاودێری دەکرد بۆ هەر کوێ بڕۆیشتبا، بەلام ئەم برایە لاواز نەبوو بێ هیوا نەبوو بۆ خۆگەیاندن بە ڕیزەکانی موجاهیدان، تا الله منەتی کردە سەری بە نیعمەتی هیجرەت بۆ جاری دووەم هیجرەتی کرد بۆ خاکی فلیپین لە ساڵی ٢٠١١.
کاتێك زانرا کە ئەو برایە گەیشتوە بە خاکی جیهاد لە فلیپین حکومەتی تاغوتی مالیزیا توڕەبوو، پاشان بەشداری کرد لەگەڵ حکومەتی خاچپەرستی فلیپینی بۆ جەنگی موهاجیران وموجاهیدان لەوێدا، لەگەڵ ڕوبەڕووبوونەوە وحاڵەتی ناخۆشی موجاهیدان لەلایەن کافرانەوە، بەلام ئەوان خۆڕاگربوون ودڵنیابوون لە بەڵێنی الله، ئەوانەش هەمو تەنها خۆشەویستی بۆ برا موجاهیدان ودوژمنایەتی بۆ کافران زیاد کرد.

دوای ماوەیەکی درێژ لەجیهاد ومەینەتی وتاقیکردنەوە، مزگێنی

ئەبو صەباح هاتە ناو موجاهیدانی ڕۆژهەڵاتی ئاسیا بۆ ئەوەی بەیعەت بدات بە خیلافەت

سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی لە ڕۆژهەڵاتی ئاسیا ئامادەکاری دەکەن بۆ جەنگی کوفر

دەوڵەتی ئیسلامیان پێگەیشت، کە هیوا وخەونێك بوو الله بۆ موسڵمانانی هێنایەدی، خیلافەت کەماوەیەکی زۆربوو دابڕابوو، کە ئەو برایە وبرا موجاهیدانی تر لە خاکی فلیپین وتەواوی شارەکانی تر چاوەڕوانی بوو، پەلەیان کرد بۆ خۆگەیاندن بەم کاروانە پیرۆزە، وخۆی وبرا موجاهیدەکان لە کۆچەر وپشتیوانان بەیعەتیان دا بەخەلیفە لەساڵی ٢٠١٤.

کاتێك حکومەتی خاچپەرستی فلیپینی بەم گروپەی زانی، وەزانی کە سوپای خیلافەت لەم ناوچەیە بونیان هەیە، ئەو حکومەتە هەڵسا بەجەنگی بۆ ڕیشەکێش کردن وکوژاندنەوەی نوری، بەڵام ئەم برایە وموجاهیدان پێچەسپاون ئارامگرن وبەوەفان بەرامبەر بە بەڵێنی بەیعەتیان بە خیلافەت، ناگەڕێنەوە وشپرزە نابن، ئەو برایە ئامۆژگاریکار بوو بۆ برا موجاهیدەکانی بە ئارامگری وپێچەسپاوی لەسەر تاقیکردنەوە ومەینەتی، وە بەدونیا نەویستی وخۆشەویستی بۆ دوارۆژ، برایەکی چاك بوو بۆیان، تا کوژرا لەگەڵ هەندێك لە براکانی کوژر، وە هەندێکی تریش چاوەڕوانن وئەوەش بەهیچ ناگۆڕنەوە، هەرچەندە بێت پیلان وفێڵی دوژمنان لەخاچپەرستان وکافران ومونافیقان.

بەڕاستی ئەبو صەباح چەندین جەنگی بەخۆیەوە بینی لە فلیپین، لەوانە جەنگی جەزیرەی جۆلۆ سۆلۆ، وجەنگێك لە ناوچەی ماگویندانۆ، وجەنگی دورگەی باسیلان، بەهەمان شێوە ئەم برایە ئەوەی لەیاد نەکرد کە بانگی برا موجاهیدەکانی بکات بۆ کۆبوونەوە لەژێر یەك ئاڵادا، ئاڵای خیلافەت، هەرلەبەر ئەوە ساڵی ٢٠١٦ لەگەڵ موهاجیرەکانی مالیزیا وئەندەنوسیا کەتیبەیەکی پێکهێنا بەناوی کەتیبەی (موهاجیرین) بۆجاری دووەم بەیعەتی داوە بە خەلیفەی موسڵمانان، پاشان چوە ڕیزی موجاهیدان لەژێر فەرماندەی گشتی کە لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامیەوە ئەو ئەرکەی پێ سپێردا: شێخ ئەبو عبدالله باسیلانی الله بپارێزێت.

لە شەوالی ١٤٣٧ ك، جەنگێکی توند ڕویدا لەنێوان سەربازانی ڕەحمان وسەربازانی شەیتان لە دورگەی باسیلان، وە ئەم جەنگە بەردەوام بوو بۆماوەی مانگێك بەسەرکردایەتی شێخ ئەبو عبدالله. ڕۆژێك لە ڕۆژان ئەبو صەباح زوو بخەبەری بویەوە، هەروەك ئەوە خوی خۆی بوو، یارمەتی براکانی دا لە ئامادەکردنی خواردن؛ کاتێك خواردن ئامادەبوو، ئەو برایە دەنگی کەشتیەکی بیست، بینی دوو کەشتی جەنگی بوو لە جۆری (OVI-10)، بەئاراستەی سەربازگەکەیان دەهات، ئەم برایە پەلەی کرد بۆ خۆئامادەکردن وچەکەکەی برد و وەك شێر دەرچوو بەرەو دوژمن پاشان (الله اکبر) ی کرد وهێرشی برد بۆ سەر کەشتیەکان، جەنگ دەستی پێکرد لەنێوانیان بەڵام قەدەری الله ئەوە بوو کە قازیفەیەك بتەقێتەوە لەنزیك شوێنی ئەم برایە کە یەکێك لە کەشتیەکان ئاراستەی کردبوو، ئەم برایە زامداربوو وەکەوتە سەر زەوی، کاتێك براکانی ئەوەیان بینی بەپەلە هاتن تا فریاگوزاری بۆ بکەن، بەڵام ئەم برایە گەڕابویەوە بۆلای الله، ڕۆیشت بەرەو شوێنی مانەوەی هەمیشەیی، وپشتی هەڵکرد لەدونیای بڕاوە.

ئەم برایە شەهید بوودوای یەك مانگ لە هاوسەرگیری، وە الله مردنی ئەو برایەی کرد بە ئاگر بۆ موشریکان و ڕوناکی بۆ برا موجاهیدەکان.

عیبادەتەکانی

دەی

کۆتایی

ڕەمەزان

بوخاری و موسلیم لە عائیشەی دایکی باوەڕدارانەوە - اللە لێی ڕازی بێت - دەگێرنەوە کە فەرموویەتی :«پێغەمبەر ﷺ کە دەگەیشتە دەی کۆتایی مانگی ڕەمەزان جێگە و پێخەفی خۆی کۆدەکردەوە و شەوەکانی زیندوو دەکردەوە و خێزانەکانی هەڵدەساند» ، لە گێڕانەوەیەکی تریدا کە موسلیم هێناویەتی - عائیشە اللە لێی ڕازی بێت - فەرموویەتی : پێغەمبەر ﷺ لە دەی کۆتاییدا هەوڵێکی وای دەدا کە لە ڕۆژەکانی پێش ئەوەدا بەو شێوەیە هەوڵی نەدەدا .

زیندووکردنەوەی شەو

مانەوە لە شەودا بە نوێژ کردن و قورئان خوێندن و ویردی الله و جگە لەوانە .

مانەوە لەمزگەوت (الإعتكاف)

لە عائیشەوە - الله لێی ڕازی بێت - فەرمووویەتی : پێغەمبەر ﷺ لە دە شەوی ڕەمەزاندا دەمایەوە بۆ بەندایەتی کردن هەتا الله گەڕاندییەوە بۆلای خۆی ، پاشان لە دوای خۆی خێزانەکانی لەمزگەوت دەمانەوە بۆ عیبادەت [متفق عليه].

قورئان خوێندن

لە ابن عەباسەوە - الله لە هەردووکیان ڕازی بێت - فەرموویەتی : کە جبریل - سەلامی الله ی لێبێت - لە هەموو شەوێکی ڕەمەزاندا دەگەیشت بە پێغەمبەر ﷺ قورئانی پێ دەوردەکردەوە [متفق عليه].

گەڕان بەدوای شەوی قەدر

لە عائیشەوە - الله لێی ڕازی بێت - فەرموویەتی : پێغەمبەر ﷺ دەگەیشتە لای دەی ڕەمەزان دەیفەرموو : (بگەڕێن بۆ شەوی قەدر لە دەی کۆتایی ڕەمەزاندا) [متفق عليه].

هەڵساندنی خێزان

لە عەلییەوە - الله لێی ڕازی بێت _ فەرموویەتی: پێغەمبەر ﷺ لە دەی کۆتایی ڕەمەزاندا خێزانەکانی هەڵدەساند [رواه الترمذي وقال: حديث حسن صحيح].

چالاکیه

سەربازی و ئەمنیەکان

لەگەڵ بەردەوامی جەنگی سەربازانی خیلافەت بۆسەر هێزە کافرەکان،چاوێك دەخشێنین بەهەندێك لەچالاکیەکانی کۆتایی کەجێبەجێکراوە لەلایەن موجاهیدان وتیایدا سەرکەوتووبوون لەفراوانکردنی دەسەڵاتی خیلافەت و بوون بەهۆکاری ترساندن وتیاچوونی وزەلیلی دوژمنانی الله، ئەو چالاکیانە بەشێکی کەمن لەچالاکیەکان کەجێبەجێکراون لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامی لەبەرە جیاجیاکان لەرۆژهەڵات ورۆژئاوا لەماوەی هەفتەکانی پێشوو.

ویلایەتی خۆراسان:

لەیەکەم رۆژی شەعبان، سەربازانی خیلافەت هەوڵێکی دابەزینی ئاسمانی سوپای ئەمریکی خاچپەرست و ئەفغانی مورتەدیان شکستپێهێنا لە ناوچەی «مامند أشین» لە نەنجەرهار،کاتێك پێکدادان رویدا لەگەڵ سەربازە خاچپەرستەکانی کە پاڵپشتبوون بە فرۆکە جەنگی وپەروانەدارەکانی ئەمریکی، کە بوە هۆی تیاچوونی ژمارەیەکیان وبریندابوونی چەندانی تروکەوتنی ژمارەیەك لە مورتەد لەنێوان کوژراو وبریندار، وهەڵاتی ئەوانی تر.

وە لەحەوتی شەعبان، برای شەهادەت خواز (ملنك كابولي) ﷺ، توانی بەسەیارە بۆمبرێژکراوەکەی دەربچێ و لەناوەراستی کاروانێکی سوپای ئەمریکی خاچپەرست بیتەقێنێتەوە لە نزیك باڵوێزخانەی ئەمریکی لەشاری کابول، سەرەنجام بوە هۆی تیاچوونی ٨ لەچەکدارانی سوپای ئەمریکی هاوکات لەگەڵ تیاچوونی ژمارەیەك لەسەربازانی سوپای ئەفغانی مورتەد وبرینداربونی ژمارەیەکی تر، وە تێکشکاندنی ٢ زریپۆشی ئەمریکی وچەند ئامێرێکی سوپای ئەفغانی.

وە لە شازدەی شەعبان، برای شەهادەتخواز أبو حنظلة خۆراسانی ﷺ توانی پشتێنە بۆمبرێژکراوەکەی بتەقێنێتەوە بەسەرکاروانی مورتەد (عبدالغفور الحیدري) جێگری سەرۆکی ئەنجومەنی پیرانی پاکستانی تاغووت نزیك شاری کویتە لە پاکستان، کە بوە هۆی برینداربونی و تیاچونی زیاترلە ٣٠ مورتەد لە پۆلیس وچەکدارانی هەواڵگری وپاسەوانی وە برینداربونی ٤٠ی تر.

وە لە بیست ویەکی شەعبان، دوو ئینغیماسی لە سەربازانی خیلافەت ئەبو ئیبراهیم خۆراسانی وە ئەبو عائیشە خۆراسانی، هێرشیانکردە سەر باڵەخانەی رادیۆیی سەر بە حکومەتی مورتەد لەشاری جەلال ئاباد، کاتێك دوو ماتۆری بۆمبرێژکراویان راگرت وتەقاندیانەوە لەنزیك دوو گردبوونەوەی ئەمن و پۆلیسی ئەفغانی مورتەد، پاشان ئینغیماسیەکان چونە ناو باڵەخانەکە ودەستیانکرد بەکوشتن وبریندارکردنی مورتەدان بۆ ماوەی ٣ کاتژمێری بەردەوام، کۆتایی هات بەتیاچوونی نزیکەی ٣٠

ئەندام لە ئەمن وپۆلیس وڕاگەیاندنی ئەفغانی مورتەد وبرنیداربوونی چەندانی تر.

ڕۆژهەڵاتی ئاسیا:

لە سێی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان ٥ ئەندامی سوپای فلیپینی بکوژن و٦ی تریش برینداربکەن بەهۆی تەقاندنەوەی بۆمبێکی چێندراو لە شاری «مانیلا» لە فلیپین.

وە لە دەی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان ٥ شیعە بکوژن و٦ی تریش بریندار بکەن بەهۆی تەقاندنەوەی بۆمبێکی چێندراو لە ناوەڕاستی شاری «مانیلا» لە فلیپین.

وە لە چواردەی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان بۆمبێکی چێندراو بتەقێننەوە بەسەر ئەندامەکانی سوپای فلیپینی خاچپەرست لە باشوری شاری «کوتاباتو»، وە بەو هۆی کوژرانی ئەندامێك وبریندار بوونی ٣یانی تر.

وە لە بیست وحەوتی شەعبان، ژمارەیەك سەربازی خیلافەت دەرچوون ومەبەستیان شاری ماڕاوی بوو کە دەکەوێتە دورگەی میندانا ولەباشوری فلیپین، کاتێك هێرشیانکردە سەر پێگەکانی سوپای خاچپەرست لە شارەکە، زیاتر لە ٧٥ خاچپەرستیان کوشت وبریندارکرد، وە الله منەتی کردە سەر بەندەکانی بە هەڵکوتانە سەر بەندینخانە وئازادکردنی زیاتر لە ١٠٠ دیل موجاهیدانیشیان لەنێوادابوو، وە توانرا پەرستگایەکی گاورەکان بستوتێندرێت وچەندین ئامێری سەربازی وچەك وزەخیرە بە دەستکەوت بگیرێت، ئەوە لەکاتێکدا کە ١٠ خاچپەرست لە سوپا تیاچوون چواریان ئەفسەر بوو وە دوو ئامێری سەربازی تێکشکا دوای هێرشیکی سەربازانی خیلافەت لە دورگەی «جۆلۆ سۆلۆ».

وە لەبیست ونۆی شەعبان، دوو لە سەربازانی خیلافەت هێرشیانکردە سەر گردبونەوەیەکی پۆلیسی ئەندەنوسی مورتەد لە وێستگەی پاسەکان لە شاری جاکارتا، وە ژمارەیەك لە کوژراوی خستەوە لەریزەکانی مورتەدان.

وە سی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان زرێپۆشێکی سوپای فلیپینی بسوتێنن لەمیانەی پێکدادانەکان لەشاری «ماراوي».

وە شەشی ڕەمەزان، سەربازانی خیلافەت دەستیانگرت بەسەر دوو زرێپۆش دوای هێرشێك بۆسەر پێگەیەکی سوپای فلیپینی خاچپەرست لە شاری «ماراوي». هەورەوەك توانیان ٤ ئەندام بکوژن لەمیانەی پێکدادانەکان و١٤ بریندار لێکەوتەوە دوای بۆردومانێکی ئاسمانی بەهەڵە کە پێگەکانیانی کردە ئامانج لە شاری «ماڕاوی»، هەروەك برامان ئەبو خەیری ئەرخەبیلی ﷺ هەڵسا بەهێرشێك بۆ سەر (ڕیزۆرتس وۆرڵد) لە شاری مانێلا لە فلیپین وبەلایەنی کەم ٣٥ کوژراوی خستەوە لەگەڵ برینداربوونی ٧٠.

ویلایەتی قەوقاز:

لە شەشی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان دەستبگرن بەسەر بازگەیەکی پۆلیسی مورتەد لە شاری «مالغوبیك» في «إنغوشیا» لە باشوری ورِوسیا.

ویلایەتی بەغداد:

برامان (أبو صحابەی فەلوجەیی) ﷺ هەڵمەتی بردە سەر بازگەیەکی پۆلیسی ڕافیزی مورتەدد لە نزیك بازگەی (أبو دەشیر) لە ناوچەی دۆرە لە شاری بەغداد بەشێوەیەك بەچەکی سوك پێکدادانی لەگەڵ ئەنجامدان، دوای ئەمە پشتێنە بۆمبڕێژکراوەکە لە ناوەڕاستی مورتەددان تەقاندەوە، دوای ئەمە برامان (أبو جلاد جومەیلی) ﷺ هەڵمەتی بردەسەر گردبوونەوەی ڕافیزەکان کە لەشوێنی هێرشەکە کۆبونەوە، وە ئۆتۆمبیلە بۆمبڕێژکراوەکەی لە ناویاندا تەقاندەوە، وە ئەنجامی هەردوو کردە پیرۆزەکە نزیکەی ٨٠ کوژراو برینداری خستەوە لە پۆلیسی مورتەدد و ڕافیزەی موشریك.

وە لە سێی ڕەمەزان، برای شەهادەتخوازی ئەیاد عێراقی ﷺ سەیارە بۆمبڕێژکراوەکەی تەقاندنەوە و گردبوونەوەیەکی ڕافیزە موشریکەکانی کردە ئامانج لە ناوچەی کەڕادە لە ناوەڕاستی بەغداد، وە بەو هۆی

هێرشەکەی سەرکاروانەکەی کابول

تیاچوونی وبرینداربوونی نزیکەی ٧٠ مورتەد.

وە لە چواری ڕەمەزان، برای شەهادەتخوازی ئەبو حەسەنی عێراقی ﷺ توانی بەسەیارە بۆمبڕێژکراوەکەی بگاتە ناوەڕاستی گردبوونەوەیەکی ڕافیزە موشریکەکان لە ناوچەی شەواکە لە ناوەڕاستی بەغداد، وە بوە هۆی تیاچوون وبریندابوونی بەلایەنی کەمەوە ٥٣ مورتەدی ڕافیزی.

ویلایەیەتی حەما:

لە بیست ودووی شەعبان، ژمارەیەك لە سەربازانی خیلافەت هێرشێکیان ئەنجامدا بۆ سەر پێگەکانی سوپای نوصەیری لە گوندی «عقارب الصافي» نوصەیری لە ڕیفی حەمای شەرقی، کاتێك گورزە هێرشەکە دەستی پێکرد بە دزەکردنی موجاهیدان بۆگوندەکە بۆئەوەی زیاتریان لێبکوژن وزیانی باشتریان لێبدەن تا دەستیانگرت بەسەری، دوای ئەوە دەستەی پاڵپشتی هەڵسا بە سەرقاڵکردنی مورتەدان وپیگەکانیان بەئامانجگرت لە گوندەکانی «المبعوجة» و«الصبورة» بە دۆشکەی قورس وگولە هاوەن، هەروەك شاری سەلەمیە بە موشەکی گراد بەئامانجگیرا، وە موجاهیدان گەڕانەوە بۆ پێگەکانیان بەوەی کە الله بەهرەمەندی کردبوون لە غەنیمە، دوای ئەوەی زیانی باشیان دا لە دوژمنانی ئاین وزیاتر لە سەد وحەفتا تیاچوو وبریندارایان لێخستنەوە.

ویلایەتی ئیدلیب:

لە بیست وپێنجی شەعبان، یەکێك لە سەربازانی خیلافەت ﷺ توانی ماتۆڕێکی بۆمبڕێژکراو ڕابگرێت لەبەرامبەر بارەگای صەحەواتی مورتەد لە گوندی «تل طوقان» لە ڕیفی ئیدلیب، وە پاشان هەڵیانکوتایە سەر بارەگاکە کە سەرانی ڕیدەی تیادا کۆببویەوە وماتۆڕەکەی تەقاندەوە هاوکات لەگەڵ تەقاندنەوەی چاکەتە بۆمبڕێژکراوەکەی، کە بوە هۆی خستنەوەی زیاتر لە ٥٠ مورتەد لەنێوان تیاچوو وبریندار، وە لەنێو کوژراوان ٣ سەرکردە هەبوو.

بەریتانیا:

لە بیست وحەوتی شەعبان، یەکێك لە سەربازەکانی خیلافەت توانی چەند بۆمبێکی چێندراو بتەقێنێتەوە لەناوەڕاستی گردبوونەوەکانی خاچپەرستان لەشاری مانچستەری بەریتانیا، کاتێك بۆمبە چێندراوەکان تەقێندرانەوە لە باڵەخانەی (مانچستەر ئەرینا) بۆ ئاهەنگە خراپەکان، وە بوە هۆی تیاچوونی نزیکەی ٣٠ خاچپەرست وبرینداربوونی ٧٠.ی تر.

وە لە هەژدەی ڕەمەزان، دەستەیەك لەسەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی ئەوانیش ئەبو صادیفی بەریتانی و ئەبو موجاهیدی بەریتانی وئەبو یوسفی بەریتانی –تقبلهم الله- کردەیەکیان ئەنجامدا و دوو شوێنیان لە لەندەن بەئامانجگرت، یەکەمیان پردی لەندەن کاتێك چەند خاپەرستیکیان ڕاماڵی بە سەیارە دووەمیان چێشتخانەی کاتێك بەچەقۆ لەهەندێکی تریان دا پێش ئەوەی بگەڕێنەوە بۆلای الله بەشەهیدی.

صۆماڵ:

لە بیست وحەوتی شەعبان، برای شەهادەتخواز ئەبو قودامەی مەریحانی ﷺ ئینغیماسی کرد بە چاکەتە بۆمبڕێژکراوەکەی وتەقاندیەوە بەسەر بازگەیەکی سوپای صۆماڵی مورتەد لە شاری بۆصاصۆ لە ڕۆژهەڵاتی صۆماڵ، وە بوە هۆی تیاچوونی حەوت مورتەد وبرینداربوونی دەیەهای تر.

میصر:

لەیەکەم ڕۆژی ڕەمەزان، دەستەیەکی ئەمنی لەسەربازانی خیلافەت هەڵسا بەدانانی بۆسەیەکی تۆکمە بۆ دەیەها لە گاورە شەڕانگێزەکان کاتێك ڕویاندەکردە کڵێسای صاموئیل لە ڕۆژئاوای مونیا، کە زیاتر لە ٣١ خاچپەرست کوژرا و٢٤ی تر بریندارابوو، ویەکێك لە سەیارەکان سوتا.

کردە پیرۆزەکەی سەرشاری مانچستەر

فەزڵەکانی مانگی ڕەمەزان

قورئانی تێدا دابەزیوە

اللّٰه تعالی دەفەرموێت: (مانگی ڕەمەزان کە قورئانی تیادا هاتۆتە خوارەوە، لەکاتێکدا ئەم قورئانە ڕێنموویی بەخشە بە خەڵکی و بەڵگەی زۆری تیادایە، لە ڕێنموویی و جیاکردنەوەی ڕاست و ناڕاست).
(البقرة: 185)

دەرگاکانی بەهەشت دەکرێنەوە ودەرگاکانی دۆزەخ دادەخرێن وشەیتانەکان دەبەسترێنەوە

لە ئەبو هورەیرەوە هاتوە کە پێغەمبەر فەرموی: (ئەگەر مانگی ڕەمەزان هات دەرگاکانی بەهەشت دەکرێنەوە ، دەرگاکانی دۆزەخ دادەخرێن، وشەیتانەکانە دەبەسترێنەوە).
(متفق علیه)

شەوی قەدری تێدایە کە چاکترە لە هەزار مانگ

لە ئەبو هورەیرەوە هاتوە کە پێغەمبەر فەرموی: (ئەوەی شەوی قەدر زیندوو بکاتەوە بە باوەڕ وچاوەڕێکردنی، ئەوە لە تاوانەکانی پێشووی پاك دەبێتەوە).
(متفق علیه)

گەورەیی شەونوێژ لە ڕەمەزان

لە ئەبو هورەیرەوە هاتوە کە پێغەمبەر فەرموی: (ئەوەی شەوی قەدر زیندوو بکاتەوە بە باوەڕ وچاوەڕێکردنی، ئەوە لە تاوانەکانی پێشووی پاك دەبێتەوە).
(متفق علیه)

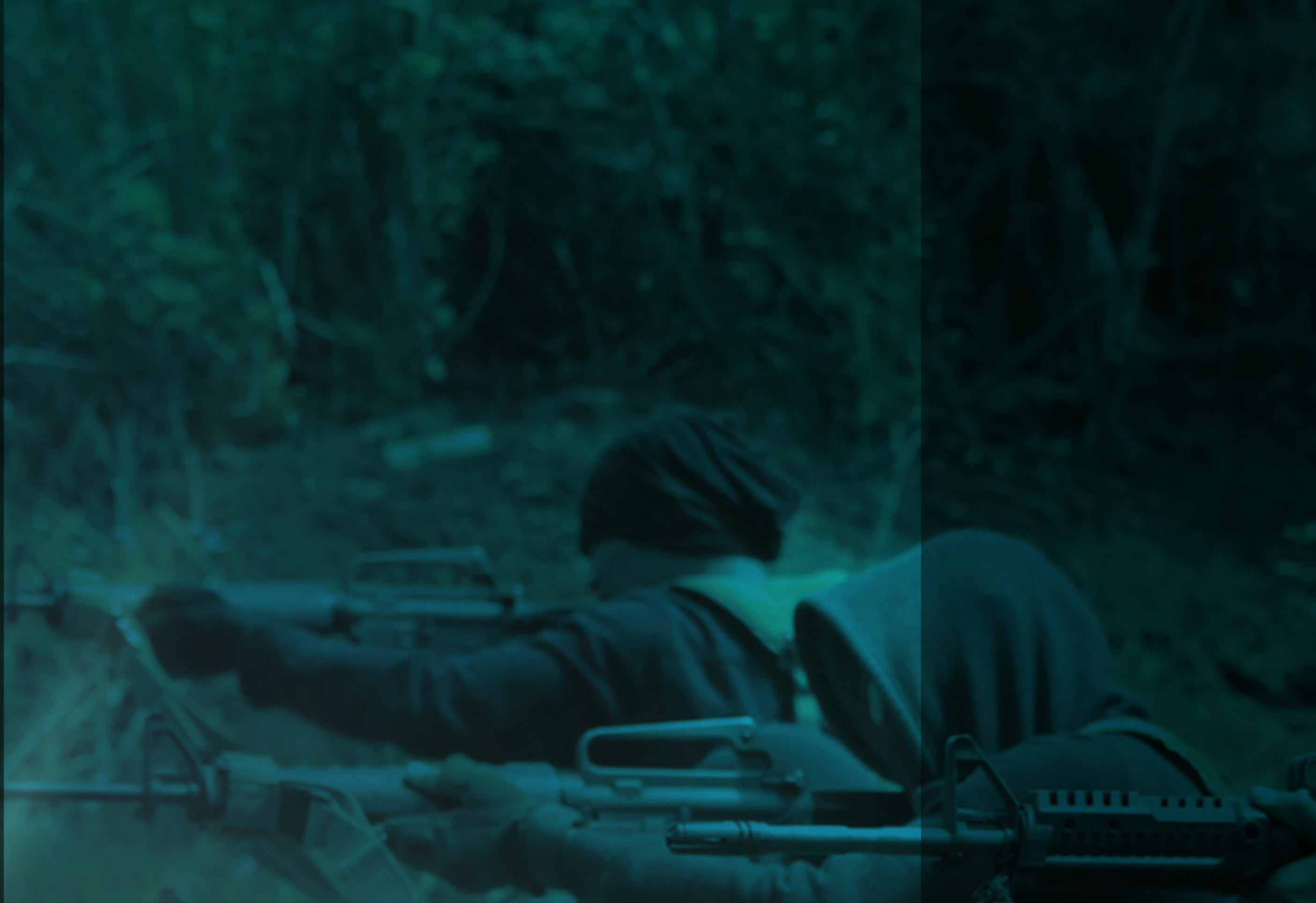
فەزڵی ڕۆژوو

ڕۆژوو بەشی مرۆڤی تێدانیە، وپاداشتەکەشی تەنها اللە دەزانێت

لە ئەبو صالح زیات، گوێی لە ئەبو هورەیرە بو دەیگوت: پێغەمبەر : فەرمووی: (اللّٰە دەفەرموێت: هەموو کردارەکانی نەوەی ئادەم بۆخۆیەتی، جگە لەڕۆژوو ئەوە بۆمنە ومن پاداشتی دەدەمەوە). (متفق علیه)

بۆ ڕۆژووەوان دەرگایەك هەیە لە بەهەشت بەناوی ڕەیان

لە سەهلەوە لە پێغەمبەرەوە فەرمووی: لەبەهەشت دەرگایەك هەیە پێی دەگوترێت ڕەیان، ڕۆژووگران لە ڕۆژی قیامەمت دەچنە ناوی، جگە لەوانە کەسی تر ناچێتە ناوی، دەگوترێت: کوان ڕۆژووگران؟ هەڵدەستن وجگە لەوان کەسی تر ناچێتە ناوی، کە چونە ناوی دەرگاکە دادەخرێت وکەسی تر ناچێتە ناوی). (متفق علیه)

دیمانەیەك

لەگەڵ فەرماندەی سەربازەکان لە

ڕۆژهەڵاتی ئاسیا

فەرماندەی سەربازەکانی خیلافەت لە ڕۆژهەڵاتی ئاسیا بانگەشەکانی تاغوتی فلیپینی بە درۆ خستەوە لەسەر توانای سوپاکەی بۆ کۆتایی هێنان بە موجاهیدان، وە باسی زۆرلە جەنگەکانی کرد کە سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی ئەنجامیانداوە لەگەڵ سوپای فلیپینی خاچپەرست، کەدەستی سەرکەوتوو بۆ ئەهلی تەوحید بوو بەسەر موشریکەکان سەرەڕای زۆری ژمارەی سوپا وکەرستەکانیان.

شێخ ئەبو عبداللهی موهاجیر لەمیانەی گفتوکەی لەگەڵ (ڕۆمیە) بەسەرهاتی جیهادی لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا دەگێڕێتەوە لەسەرەتاوە تاوەکو بەیعەتی موجاهیدان بەئەمیری ئیمانداران شێخ ئەبو بەکر بەغدادی، وە چۆنیەتی بوون بەئەندامیان لەدەوڵەتی ئیسلامی، وئەو فتوحاتانەی لەسەردەستی ئەوان هاتە کایەوە لەپاش بەیعەت.

وڕوونی دەکاتەوە کە بەرەی ئازادکردنی مۆرۆ بە سەرجەم ڕەوتە جیاوازەکانیەوە کەوتوونەتە نێو چاڵی حکومەتە خاچپەرستیە یەک لەدوای یەکەکانەوە لەفیلیپین ئەوەی کە لەبەڵێنی درۆینە زیاتر هیچی پێشکەش نەکردن، ئەوانیش چەکیان جێهێشت لەپێناو بەدەستهێنانی ئەو بەڵێنانە، و وازهێنانی زۆرێک لەسەربازەکانی ئەو بزوتنەوانەی ئاشکرا کرد، بەهۆی ئەوەی خراپی ڕێبازەکەیان بۆ ئاشکرابوو، ودرۆی سەرکردەکانیان بۆ ئاشکرابوو، وە پەیوەندی کردنی هەندێکیان بە ڕیزەکانی دەوڵەتی ئیسلامی.

وە پەیامێکی ئاراستەی گشت موسڵمانانی جیهان کرد لەڕێی گۆڤاری (ڕۆمیە) بانگهێشتیان دەکات بۆ کۆچکردن بەرەو ئەو ناوچانەی سەربازانی خیلافەتی تێدا بڵاوە لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا بۆسەرخستنی براکانیان، ودامەزراندنی دەوڵەتەکەیان، وە مزگێنی دا بەگەیشتنی زۆرێک لە کۆچەران لەناوچە جیاوازەکانەوە بۆلای براکانیان، وچوونەت ناو ڕیزەکانیانەوە.

گۆڤاری (ڕۆمیە) بەڕێوەچوونی گفتوگۆکەتان بۆ دەگوازێتەوە لەگەڵ شێخ ئەبو عبداللهی موهاجیر (الله بیپارێزێت)، ئەمیری سەربازانی خیلافەت لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا.

پرسیار: السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته؛ باسی بارودۆخی موسڵمانانمان بۆ دەکەی لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا؟

وەڵام: وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته، سوپاس بۆ پەروەردگاری جیهانیان، وەدرود وسەلام برژێت بەسەر پێغەمبەری دەستپاك وخانەوادە وهاوەڵانی بەگشتی وە ئەوانەش کە بەچاکە شوێنی دەکەون تا ڕۆژی دوایی، لەپاشان:

پێشتر بارودۆخی موسڵمانان لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا هەروەک بارودۆخی براکانی دیکەیان بوو لەپارچەکانی زەوی بەبێ ئەوەی لەیەک جەماعەتدا کۆببێتنەوە، بەبێ پێشەوایەك کە پێشڕەوییان بکات، کۆمەڵێ لەت وحزب وهۆز وڕێکخراو بوون، جیاجیا، بەش بەش، وە هاوەڵگەڕان سوودیان وەرگرت لەم ڕاستەقینەیە بەشێوەیەکی گەورە.
ولەگەڵ بڵاوەکردنی خاچپەرستان بەشێوەیەکی گەورە لەم ناوچەیەدا لەژێر شمشێری داگیرکەری خاچپەرست وبەهاوکاری ئەوان، ئەمەش بەردەوام بووە هەتا ساتەوەختی ئێستامان.

لەناوبردنی ئیسلام لەم ناوچەیەدا گرنگترین ئامانجی ئاشکرای هاوەڵگەڕانە، هەوڵیاندا پەستان بخەنە سەر موسڵمانان بەهەموو ڕێگایەک بۆ گۆڕینی ئایینەکەیان، ولابردنیان لەسەرزەوی، ئەمەش کە هێزێکی کاردانەوەی باشی بەرهەمهێنا، بەوەی خەڵکی بەئاگا هاتنەوە لەسڕبوونەکەیان، وچەکیان هەڵگرت لەدژی حکومەتی خاچپەرست وسوپا پیاوکوژەکەی.

ئەمەش هاوەڵگەڕانی تووشی شۆک کرد، بەتایبەت لەوکاتەدا کە شکستیان هێنا لەدەسەڵاتیان بەسەر ئەوانەی لەسەر ئیسلام دەژمێردرێن، ونەیانتوانی دووبارە چۆکیان پێ دادەن، بۆیە ناچاربوون خوێن ڕشتن بوەستێنن، ودەست درێژیەکانیان بوەستێنن لەناوچەکانی خۆیان، وە وایلێهات گەورەترین ئاواتیان ئەوەبوو ئەو تازە موسڵمانانە دانیشێنن لەکوشتار، بەڵام هاوار بۆحاڵیان، سەرەڕای تاوانەکانی خاچپەرستان، وناپاکی ناپاکان، وخیانەتی خیانەتکاران، هێشتا خەڵکی لێرە چەکەکانیان بەدەستەوەیە، ئامادەن بۆ کوشتاری گاورەکان لەهەموو کاتێکدا.

ولەم کەشە جەنگاویەی نێوان ئەهلی تەوحید وئەهلی شیرک نەوەیەکی نوێ لەگەڵنجان پەروەردە بوو، فێری تەوحید بوو، و وەلاء وبراء تێگەیشت، وتیشکی چاوی خستە سەرجێبەجێکردنی حوکمی الله لەسەر زەوی لەم پارچە زەوییەدا کە بووەتە دڕکێک لەگەرووی خاچپەرستە شەڕانگێزەکان، وبوزیبە بتپەرستەکان، وجگە لەوان لەنەتەوەکانی شیرک بەگشتی، بەڵام زۆری حزبەکان، وزۆری ڕێژەی ئاڵاکان، وزۆری ئەو ئەمیرانەی کە پێشڕەوی خەڵکی دەکەن لەگومڕاییەوە بۆ گومڕایی، خەڵکیان دورخستەوە لەجێبەجێکردنی ئامانجە بەنرخەکەیان، بەڵکو زۆربەیان کەوتنە نێو شیرک وڕیددە، سەرەڕای ڕۆیشتنیان لەسەر ڕێگای ئیخوانە مورتەدەکان، وسەرەڕای ئەوەی چوونە ناو دیموکراسی، ودۆستایەتی هاوەڵگەڕانەوە.

بەڵام دەستەیەک لەموەحیدان مانەوە وسووربوون لەسەرئەوەی حوکم بۆ هیچکەس نەبێ جگە لە الله تعالی، وئەمانەش سوارچاکەکان بوون کە بەیعەتیان داوە بە ئەمیری ئیمانداران، وئەوانە بوون کە بوونە ئەندامی دەوڵەتی ئیسلامی، الله بەرەکەت بخاتە ناویان بۆمان.

پرسیار: بارودۆخی موجاهیدان چۆن بوو لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا لەپێش ڕاگەیاندنی خیلافەت؟ و ئەو بەرهەمانە چی بوون کە بەدەستتان هێنا لەهاتنە ناو ڕیزەکانی دەوڵەتی ئیسلامیەوە؟

وەڵام: هەروەک گووتمان شوێنەواری باشی هەڵگرتنی چەک لەدژی هاوەڵگەڕان لەدوورگەکانی ئەرخەبیل، ئەوا خەڵکی وازیان نەهێناوە

دووەم موجاهید لەلای چەپەوە شێخ عبداللە موهاجیرە فەرماندەی سەربازانی خیلافەت لەرۆژهەڵاتی ئاسیا

لەنەخۆشی ئەو گروپ وحزبانەی کە دوچاری هەموو گۆڕەپانێکی جیهادی بووەتەوە وئەبێتەوە، بەتایبەت لەپێش گەڕانەوەی خیلافەت، وپێکهێنانی جەماعەتی موسڵمانان سەرلەنوێ لەژێر فەرمانی یەک پێشەوای موسڵمان، وەهەروەها ئەهلی گومڕایەتی بەخێرایی ڕووداوەکانیان قۆستەوە وسەریان لەخەڵکی شێواند بەرەو ئاگربەست لەگەڵ خاچپەرستان، وسەرکەوتنی خاچپەرستان بەسەر شانی موسڵمانان بۆگەیشتن بەکورسیەک لەحکومەتە کافرەکان.

لێرەدا ئەهلی تەوحید هەوڵی خۆیان دەدەن بۆفێرکردنی ئاینی ئیسلام بۆخەڵکی، وهانیان دەدەن لەسەر بەردەوام بوون لەجیهاد بەئامانجی جێبەجێکردنی ئاین لەسەر ئەم زەوییەدا، بەڵام خەڵکی بۆهەمیشەیی لەسەر زەوی مانەوە، وڕازیبوون بە ووردەیەکی کەم کە پاشماوەی ماوەڵگەڕەکانە بۆیان ماوەتەوە، وسەرەڕای کەمی سەرباز وکەرەستە، ولاوازی سەرخەرلە بواری مرۆیی، بێئومێدی دزەی کردە ناو دڵی زۆرێک لەگەنجان، وبەداخەوە هەندێکیان دانیشتن لەجیهاد، وخۆیان سەرقاڵ کرد بەبەدەستهێنانی ڕۆزی وپەروەردەکردنی منداڵ، وهەندێکیان کۆچیان کرد بەرەو گۆڕەپانەکانی جیهادی تر ئومێدیان هەبوو بەجێبەجێکردنی ئاینی الله لەسەرزەوی.

وبەشێک لە بەخششەکانی الله بۆ ئێمە وسەرجەم موسڵمانانی جیهان، ئەوەبوو شێخ ئەبو بەکر بەغدادی گەڕانەوەی خیلافەتی ڕاگەیاند، ئێمەش بەپەلە بەیعەتمان دایە ئەمیری ئیمانداران لەپاش چەند ڕۆژێکی کەم لەڕاگەیاندنی گەڕانەوەی خیلافەت، گوێڕایەڵییە بۆ فەرمانی الله، وکۆکردنەوەیە بۆ کۆمەڵەکانی موجاهیدان لەم ناوچەیە لەژێر ئالای دەوڵەتی ئیسلام، بەڵام ڕاگەیاندنی ئەم بەیعەتە بۆماوەیەک دوواکەوت، هەتا الله دەربڕینەکەی بۆئاسان کردین، وە خێروچاکەی زۆری تێدابوو بۆ جیهاد بۆسەرجەم دوورگەکانی ئەرخەبیل.

بەتایبەت ئەو کەتیبە وسریانەی کە کۆبوونەوە لەژێر ئالای دەوڵەتی ئیسلامی ئەمانە خاوەنی چاکترین ڕێباز بوون لەنێوان گرووپەکان، وبیروباوەڕیان لەهەموو گرووپەکان ڕوونتربوو، ولەهەموویان توندوتیژتر بوون بۆکوشتاری ماوەڵگەڕان، بەڵگەی بەهێزتر نییە بۆئەمە لەوجەنگە گەورانەی کە سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی لەدژی سووپای فیلیپینی خاچپەرستی لەماوەی دوو ساڵی ڕابردوو بەڕێوەیان بردووە، لەوانەش بەرگریکردن لەچەندین هەڵمەتی سەربازی گەورە، وکووشتنی سەدان سەربازی سووپای خاچپەرستی، وەهەڵکوتانە سەرزیاترلەشارێک کە لەژێر دەستی خاچپەرستان بوو، وە شاری ماڕاوی کە موجاهیدان دەسەڵاتیان بەسەردا گرتووە کۆتای شوێن نابێت بەئیزنی الله.

پرسیار: بارودۆخی گۆڕەپانی جیهادی لەلای ئێوە چۆنە وئێوە لەکام ناوچەن لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا؟ ودیارترین جەنگەکان کە موجاهیدان لەدژی حکومەتی خاچپەرستی ئەنجامیان داوە لەپاش ڕاگەیاندنی خیلافەت کامەیە وە سرووشتی چالاکیەکان چۆنە؟

وەڵام: بەڕاستی بارودۆخی موجاهیدان لێرەدا بەشێوەیەکی گشتی لەباشەوە بۆباشتر دەچێت، وسەربازیان زیاتر وکەرەستەیان زۆرتر دەبێ، وە ژمارەیان ئێستا -بەفەزڵی الله- زۆربووە لە «میندناناو» لەباشووری فیلیپین لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا، وژمارەیەکی زۆر کۆچەران خۆیان پێمان گەیاندووە، لەجۆرەها وڵاتانی ڕۆژهەڵاتی ئاسیاوە، بەڵکو لەدەرەوەش هاتوون، وچەندین جەنگمان کردووە لەناوچە جیاوازەکانی وڵاتان لەسەرەتای ڕاگەیاندنی خیلافەتەوە، لە «باسێلان» بەتەنها ژمارەی جەنگەکان گەیشتە پێنج، لەهەموویان گرنگتر جەنگێک بوو کە بۆماوەی ٤٦ ڕۆژ بەردەوام بوو، تێیدا هێلیکۆپتەر وفڕۆکەی تۆڕبینی وگولە تۆپ بەکارهێنرا، کە بەشەو ورۆژ لەموەحیدانیان دەدا، وە ژمارەی کوژراوانی دوژمن گەیشتە سەد بەنزیکی جگە لەبرینداران.

بەهەمانشێوە لەناوچەی «ڕاناو»ی گرنگ، شاری «ڕاناو» پێنج جەنگی دیکەی گرتەخۆ لەسەرەتای ڕاگەیاندنی خیلافەتەوە ولەهەمووی گرنگتر جەنگی سێیەم بوو لە «بۆتیج» لەساڵی ١٤٣٧ ک، کە دەستپێکرد لەدوای ئەوەی ناوچەکانی موجاهیدان دوچاری بۆردومان بوونەوە بەهێلیکۆپتەر

بەشەوان وفڕۆکەی تۆڕبینیەکان بەڕۆژ، بەهەمانشێوە بۆردومانی تۆپهاوێژەکان بەشەو وڕۆژ بۆماوەی شەش مانگی بەردەوام، دوژمن سەربازوکەرەستەی زۆربوو لەوانە فڕۆکە وتانک وهێلیکۆپتەروتۆپهاوێژ لەکاتێکدا موجاهیدان سەربازوکەرەستەیان کەم بوو وپشتبەستنیان بە الله زۆربوو ومانایان بۆی دەبرد، الله منەتی خستە سەریان بەوەی

بەڵام خاچپەرستان بەچاکترین ڕوو سەرکەوتن لە قۆستنەوەی ئەم جیاوازی بیروڕایە لەنێوانیان، بەوجۆرە کەمتر لە کەمیان داوە ڕەوتە ملکەچەکە، پاشان ڕەوتە شەڕکەرەکەیان ناچارکرد لەسەر ڕازیبوون بەو کەمە، پاشان ووردەووردە ئەوکەمەشیان لێ سەندنەوە کە بەڵێنیان پێ دابوون، بۆئەوەی سەرکردەکانی بەرەکە بەسەرجەم ڕەوتەکانیان بۆیان دەرکەوێت کە خاچپەرستان ماوەی دورودرێژی چەندین ساڵی ڕابردوو گەمەیان پێ دەکردن، بەڵام ئەمە هیچ شتێکی نەگۆڕی لەڕاستەقینەی بارودۆخەکە، چونکە ئەو گەلە ڕاماتن لەسەر دانیشتن، وڕازیبوون بەپۆستی بێ سوود کە بەدەستیان هێناوە، بەڵکو لەهەمووی سەیرتر چوونە ناو گەمەی دیموکراسی شیرکییەوە، وبەشداریان کرد تێیدا.

سەربازانی خیلافەت لە شاری ماڕاوی

سەدانیان لەدوژمن کووشت وسەریخستن بەسەر هاوەڵگەڕان.
ئەما لە «ماجینداناو» تێیدا موجاهیدان دوژمنە خۆبەزلزانە خاچپەرستەکانیان ماندوو کرد بەفەزڵ وبەخششی الله.

وبەگشتی خاچپەرستان لەئێمەوە ئاموناڵەیان چەشت بەفەزڵی الله، ولەماوەی جەنگە زۆرەکاندا لەنێوانمان بەچاکی تاقیمان کردنەوە، بینیمان ترسنۆکن لەکاتی بەیەک گەیشتن، سەرەڕای زۆری ژمارەیان وگەورەیی چەکەکانیان، الله سەریخستین بەسەریاندا، وبرینەکانیانمان قووڵتر کردەوە.

پرسیار: ئەگەر قسەبکەین لەسەر بزوتنەوەی ئازادکردنی (مۆرۆ) وچۆن ڕێککەوتننامەی مۆرکرد لەگەڵ حکومەتی خاچپەرستی؟

وەڵام: بەرەی ئازادکردنی مۆرۆ لەبنچینەدا تێکەڵەیەکی فرە بیروڕا وفرە مەزهەبە، وکەسایەتیەکان ڕکابەری تێدا ئەکەن، خاوەنی ئامانجی دژیەکن، هەرچەندە زیاتر شوێنکەوتنی ئیخوانە مورتەدەکانیان پێوە دیارە، لەبەرئەوە نارەحەتی زۆری چەشت لەبەش بەش بوون لەماوەی چوار ساڵی ڕابردوو، بەهەمانشێوە ڕەشەبای جیاوازی بیروڕای سەختی پێکەوت سەبارەت بەڕێگەی مامەڵەکردن لەگەڵ حکومەتی خاچپەرستی، لەنێوان ڕەوتی ڕەتکەرەوەی کاری چەکداری بۆماوەیەکی دورودرێژ، کە سووربوون لەسەر دانوستان لەگەڵ حکومەتی خاچپەرست، وڕازی بوو بەهەرشتێک تێیدا، وە ڕێڕەوێکی ترکە بیروڕای وابوو چەک تاکە هۆکارە بۆ دەربەدەرکردنی سووپای فیلیپینی خاچپەرست لەناوچەکانی موسڵمانان،

بەڵام ئەم بارە -سوپاس بۆ الله- یارمەتیدا بۆئاشکرابوونی ڕاستەقینەی ئەو گومڕای گومڕاکەرانە، ودورکەوتنەوەی گەنجان لێیان، وزۆربەیان بوونە ئەندام لەگرووپە موجاهیدەکان، ئەوانەی کە هەستاون لەسەر تەوحید، وهەرگیز ڕازی نابن بەفرێدانی چەک، وئامانجە ڕاگەیەندراوەکەیان جێبەجێکردنی حوکمی (الله)یە لەسەر زەوییەدا، لەسەرووی هەمووشیانەوە ئەو گرووپ ودەستە وسریانەی کە هاتوونەتە ناو دەوڵەتی ئیسلامیەوە.

ئەمڕۆش سەرکردەکانی بەرەی ئازادکردنی مۆرۆ بەسەرجەم ڕەوتە جیاجیاکانیەوە بە بێدەسەڵاتی وەستاونەتەوە لەبەردەم دەسەڵاتی حکومەتی فیلیپینی خاچپەرستی، وهیچیان بەدەستەوە نەماوە جگە لەتۆمارکردنی سکاڵا لەسەر شکاندنی بەڵێنەکانی خاچپەرستان، ولەهەمان کاتدا بەقسەی خۆیان دەڵێن هەزاران جەنگاوەری چەکدارمان لەبەردەستە، بەبێ ئەوەی بتوانن بیانجوڵێننەوە لەدژی خاچپەرستان، لەترسی ئەوەی مۆری تیرۆرستیان لێنەدرێ.

پرسیار: ڕاگەیاندنی خاچپەرستی زۆرجار دەڵێ تاغوتی فیلیپین بەڵێن دەدات بە لەناوبردنی موجاهیدانی لای ئێوە، ڕاستەقینەی ئەمە چییە؟

وەڵام: بەڕاستی طاغوتی فیلیپین «دوتێرتی» لەناخی خۆیدا وادەڵێ، وایزانی ئەتوانێ بەووتەکانی ڕووناکی الله بکوژێنێتەوە؛ الله ڕاستی فەرمووە: {يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ} [التوبة: ٣٢]، لەوکاتەوەی خەڵکی ئەم وڵاتانە بوونەتە

موسڵمان کافران بۆیەک ڕۆژنەوەستاون لەپیلانگێڕی بۆدوژمنایەتییان، چۆن نا پێغەمبەر ﷺ دەفەرمووێت: (بەردەوام دەستەیەک لە ئومەتەکەم کوشتاردەکەن لەسەرحەقن دیارن لەنێوئەوانەی دژایەتیان ئەکەن هەتا کۆتایان مەسیحی دەججال دەکوژێ) [رواه أحمد وأبو داود].

دەی ئایا ئەو طاغوتە موجاهیدانی بنبڕ کردووە ولەسەر نەخشە سڕیویانەتیەوە؟ یان زۆرتردەبن وبەهێزتر دەبن لەکاتێکەوە بۆکاتێکی تر بەئیزنی پەروەردگاریان؟ سوێند بە الله ناتوانن ڕووناکی الله بکوژێننەوە وەهەروەها الله پەیمانی پێداوین بەوەی ڕووناکیەکە تەواودەکات وئاینەکەی دەردەخات؛ {هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ} [التوبة: ٣٣].

پرسیار: ئایا کەس هەیە تێوەگلابێ بەبەشداریکردن لەگەڵ طاغوتان بۆجەنگی خیلافەت لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا، وئایا طاغوتەکان لەناوچە دراوسێکان یان هیتر هیچ ڕۆڵێکیان هەیە لەم جەنگەدا؟

وەڵام: بەڵێ، هەیە تێوەگلاوە لەوەدا بەڵکو ئەوان چاوەڕوانن وەهاوڵی موجاهیدان ئەگرن لێرە، لەوانەش ڕوسیا وئەمریکا، سەرەڕای ئەوەی هەریەکەیان سەرقاڵە بەناڕەحەتی ودەردەکانی خۆیەوە لەعێراق وشام.

سەربازانی خیلافەت گاورە شەڕانگێزەکان دەکوژن دوای ئەوەی هێرش دەکەنە سەر شاری ماراوی

پرسیار: ئایا پێشوازیتان لە کۆچەران بەردەوامە تائێستا؟ وئایا هیچ ڕێگایەک هەیە بۆ گەیشتن بەئێوە؟

وەڵام: بەڵێ سوپاس بۆ الله، هێشتا کۆچەران وەردەگرین وپێشوازییان لێ دەکەین، وچەندین ڕێگا وهۆکاری پارێزراو هەیە بۆبەدیهێنانی ئەوە، بەڵام پێویستە لەسەر هەرکەسێ کە کۆچی دەوێ هۆکارەکانی بۆ جێبەجێ بکات لەگەڵ ئیخلاسی وپاڕانەوە لە الله کە هیجرەتی بۆ ئاسان بکات، داوا لە الله بکات بیگەیەنێت بە سەنگەرو قیتال، بۆئەوەی ڕەزامەندی پەروەردگاری خۆی بەدەستبهێنێت.

پرسیار: پەیامت چییە بۆ خاچپەرستان بەگشتی ولەڕۆژهەڵاتی ئاسیا بەتایبەتی؟

وەڵام: ئەما پەیامم بۆ خاچپەرستان دەڵێم، ئەی خاچپەرستان موژدەبێ بەوەی پێتان ناخۆشە چونکە سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی لەڕۆژهەڵاتی ئاسیا بەردەوامن لەڕێکردن هەتا الله بەهۆیانەوە تەختەکانتان ئەلەرزێنێتەوە لەواشنتۆن ومۆسکۆ جا بەسەربەرزی سەربەرزان یان بەسەرشۆڕی سەرشۆڕان، بتانەوێ یان نا.

ومولکی ئوممەتەکەمان ئەگاتە هەرچی ڕۆژوشەوی بەسەرداێ بەئیزنی پەروەردگارمان، جا یان ببن بەئیسلام یان جیزیە دەدەن بەدەستەوە وبەبچووکییەوە وەیان خۆتان ئامادە بکەن، چونکە ئێمە مێرشتان بۆدێنین لەدوای ئەم مەڵمەتانەتان إن شاء الله، وئەبینن کە ئێمە خۆڕاگرین سەرکەوتوین زاڵین، بەئیزنی الله.

پرسیار: ئایا پەیامێکت هەیە بۆ موەحیدانی جیهان بەگشتی وڕۆژهەڵاتی ئاسیا بەتایبەتی؟

وەڵام: ئەی موەحیدانی جیهان، دەوڵەتەکەتان هەستا هەروەک پێغەمبەرەکەتان بۆی باسکردبوون، وبۆتان هاتووە هەروەک بۆی وەسفکردن، ودڵنیا بووینەوە بەبێ دودڵی و شک وگومان ئەمە خیلافەتە لەسەر ڕێبازی پێغەمبەرایەتی، دەسا دووربن لەوەی لەبەردەم ئێوەوە بۆمان بێن مادەم چاوێکتان هەیە ئەبینێت ودەمارێکتان هەیە لێدەدات، کەواتە هەرچیتان هەیە بیفرۆشن بە الله بەهەرزانی وکردەوەکانتان خاڵص بکەنەوە بۆ الله، تاکو شانازی بکات لای فریشتەکانی وکافرەکانی پێ دڵتەنگ بکات لەشەیطانەکانی جنۆکە ومرۆڤ.

وخاچپەرستان تێبگەیەنن بەوەی کاتژمێر سفر دەستپێکردووە وکاتی لێپرسینەوەی دونیاییانە لەسەرئەوەی هاوبەشیان بۆ الله بڕیارداوە وموسڵمانە لاوازەکانیان لەجیهان کوشتووە وئاوارەکردووە وناموس وماڵیان تاڵان کردوون، وەهاوڵیان پێبدەن کە بەیەک گەیشتنمان لەواشنتۆن ومۆسکۆیە، وەهاوڵیش ئەوەیە کە دەیبینن نەک ئەوەی دەیبیستن بەئیزنی الله.

چ کاتێك جیهاد دەبێتە فەڕزی عەین ؟

ئەگەر پێشەوا داوای دەرچوونی لەخەڵك کرد

الله تعالی دەفەرموێت: {ئەی ئەو کەسانەی باوەڕتان هێناوە: ئەوە بۆچی کاتێک پێتان دەوترێت ڕاپەڕن و ئامادەبن و هێرش بەرن لە پێناوی الله دەلکێن بەزەویدا وزەمین گیردەبن ئایا ئێوە ڕازین بە ژیانی دنیا وبەگرنگتری دەزانن لە ژیانی نەبراوەی قیامەت لە بەهەشتی بەرین، بێگومان ژیانی دونیا بە بەراورد لەگەڵ ژیانی پڕ لە شادیی قیامەتدا زۆر زۆر کەم تەمەن وکەم خۆشیە}. [التوبة: ٣٨]

ئەگەر دوژمن هەڵی کوتایە سەر خاکی موسڵمانان

پێشەوا ئیبن تەیمیە رحمه الله دەڵێت: ئیجماع دەگوازێتەوە لەسەرواجببونی جیهاد لەوحاڵتەدا: "بەڵام جەنگی بەرگری ئەوە لە توندترین جۆرەکانی بەرگری دوژمنی دەستدرێژیکەرە بۆ سەر ئاین، ئەوە واجبە بە ئیجماع، ئەو دوژمنە دەستدرێژیکەرەی کە ئاین ودونیا تێکدەدات لەدوای ئیمان هیچ شتێکی تر واجتر نیە لەبەرگریکردن وڕەتدانەوەی، هیچ مەرجێکی بۆنیە، بەڵکو بەگوێرەی توانا بەرگری دەکات".

[الفتاوی الکبری]

ئەگەر ڕیزی کافر وموسڵمان بەیەك گەیشتن دەبێتە فەڕزی عەین لەسەر ئەوانەی ئامادەن

الله تعالی دەفەرموێت: {ئەی ئەوانەی کە باوەڕتان هێناوە کاتێک بەرەنگاری ئەوانە بوونەوە کە بێباوەڕبوون لەکاتی لەشکرکێشیدا ئەوە پشتیان تێمە کەن و ڕامەکەن* هەرکەس لەو ڕۆژەدا ڕابکاتە دواوە وپشتیان تێبکات ئەوە بەڕاستی لەگەڵ خەشم وقینی الله گەڕاوەتەوە وسەرئەنجام جێ وڕێگەی دۆزەخە کە ناخۆشترین جێگە و سەرئەنجامە مەگەر مەبەستی بەکارهێنانی هونەری جەنگ بێت یاخود مەبەستی جێگۆڕکێ بێت بۆلای دەستەیەکی تر}. [الأنفال: ١٥-١٦]

سزای دواکەوتوان لە دەرچوون

- الله سزایەکی بەئێشیان دەدات
- گەلێکی تر دەهێنێتە شوێنتان
- زەلیلی وریسوایی لەدونیا
- بۆ پێشەوا هەیە تەمبێیان بکات

قال الله تعالی: {ئەگەر دەرنەچن ئەوە الله سزایەکی بەئێشتان دەدات وگەلێکی تر دەهێنێتە شوێنتان ئەوەش هیچ زیانی نابێت بۆی وە الله زاڵە بەسەرهەموو شتێکدا}. [التوبة: ٣٩]

لبوا النداء

النبأ

بزوتنـەوەی تاڵیبـانی

مورتەد

لەسەر هەنگاوی صەحەواتەکانی شام و عێراق

بزوتنەوەی تاڵیبانی نیشتیمانی لە هەوڵدایە بۆزیاتر دڵنیاکردنەوەی وڵاتانی موشریکی دەوروبەری ئەفغانستان، بە ڕاگەیاندنی ڕێزگرتنی لە سیستەمی حکومەتە کافرەکانیان، پێداگرە لە بەستنی پەیوەندی دۆستانە لەگەڵیان، لەبەرامبەردا جگە لەدوژمنایەتی کردن وپاڵپشتیکردنی دوژمنەکانی لەلایەن ئەو وڵاتانەوە شتێکی تری بەدەستنەهێناوە، ئەوەش بەهۆی جێبەجێکردنی هەندێك لە حوکمەکانی شەریعەت، وپەنادانی موهاجیرانی هەروەها مۆڵەتدانی بەموجاهیدان تاکو زەویەکەی بەکاربێنن بۆ پەنادان وئامادەکاری.. پاشان بزوتنەوەکە توشی نوشستێکی گەورە بوو بەلەدەستدانی دەسەڵاتی بەرۆژانێکی کەمی بۆردومانی خاچپەرستان، هەروەها لێکهەڵوەشانەوەی گرێکانی بۆماوەیەکی زۆر بەهۆی پشتکردنی تاڵیبان لە ئەمیرەکەیان و وازهێنانیان لێی لەو هەڵوێستە سەختە، ئەوەش وای کرد کە لەکاری لابدەن پێش مردنی، بۆ ئەوەی هێزێکی نوێ لەنێو بزوتنەوەکەدا جڵەوی کار بگرێتە دەست بەپاڵپشتی و ئاراستەکردنی هەواڵگری پاکستانی..

ئەم تاقمە مورتەدە مەلەفی پەیوەندیەکانی دەرەوەی بزوتنەوەکەی لەژێردەست بوو لەوکاتەوەی دەستیانگرتبوو بەسەر کابوڵ دا وە هەروەها بەرپرس بوو لەهەموو ئەو ووتارانەی کە سازشی موشریکان ومورتەدانی تێدابوو لەبەرامبەر وڵاتانی دراوسێ، وە دوای ئەوەی فەرمانی بەتەواوەتی کەوتە دەست ئەوەندەی تر دۆستایەتی زیاد کرد بۆکافران، وای لێ هات بوە خزمەتکارێکی ملکەچ بۆیان، وە بوە سەگی پاسەوانی کردنی سنور وخاکیان ئەوەش بەدڵنیاکردنەوەیان بەردەوام کەوا ڕێگا نەدات موجاهیدان هێرشی نوێ بکەنە سەریان لەوناوچانەی کە ئەوان دەسەڵاتیان هەیە تیایدا، ئەوەش بەهیوای ئەوەی دان پێدانانێکی لە موشریکەکانەوە دەست بکەوێت بۆخۆیان، وە ڕازی بن بەدروست کردنی پەیوەندی لەگەڵیان تاکوئەوانیش هەندێك پاڵپشتی بکەن.

وە دوای ڕاگەیاندنی دەوڵەتی ئیسلام و نوێ کردنەوەی حوکمەکانی خیلافەت لەزەوی وە دوبارە بونیاتنانەوەی کۆمەڵی موسڵمانان وە هەوڵدان بۆ دادوەری کردنی شەرعی الله لەهەموو زەوی، بزوتنەوەی تاڵیبانی نیشتیمانی مورتەد بەهەماهەنگی لەگەڵ وڵاتانی خاچپەرست وتاغوتانی حوکمڕانی وڵاتانی موسڵمانان کەوتنە ترس لەبڵاوبونەوەی بانگەوازی تەوحید لەنێو خەڵکیدا وە لە هەمووپەیوەستەکانی لەپێویستی خۆبەری کردن لە شیرك و شوێنکەوتوانی شیرك، وە دژایەتی کردنیان وشەڕ وکوشتارکردنیان تاکو دین هەموو بۆ ئیسلام دەگەڕێتەوە، بەهەمان شێوە دۆستایەتی بۆ شوێنکەوتوانی ئیسلام و پێویستی دەستگرتنیان بەکۆمەڵی موسڵمانانەوە وشکاندنی سنورە دەستکردەکان کە وڵاتی موسڵمانانی پەرتەوازە کردوە وە هەڵوەشانەوەی ڕێکخراو وگروپەکان کە پەرتەوازە وتەفرەقەی تێخستون ودابەشی کردوون بۆ چەند حیزب.

شەڕ وجەنگان لەدژی دەوڵەتی ئیسلامی بوبە پرۆژەیەکی هاوبەش لەنێوان بزوتنەوەی تاڵێبان و وڵاتە کافرەکان، کە دەوڵەتی

نێردراوی ڕوسیا لە ئەفغانستان دوپاتی دەکاتەوە کە پەیوەندیان هەیە لەگەڵ تاڵیبان و دوژمنی ئێستایان دەوڵەتی ئیسلامیە

ئیسلام توشی ترسی کرد بەبونی لەسەر سنورەکانی هەروەك چۆن وڵاتە یەکگرتوەکانی ئەمریکای توشی ترس کردوە کە داگیرکەری ئەفغانستانە.
وای لێ هاتوە مورتەدانی تاڵیبان جەنگ وکوشتاری دەوڵەتی ئیسلامی وەك کاڵایەکی گرانبەها نمایش بکەن کە هەموو ئەو وڵاتانە هەوڵدەدەن بۆ بەدەستهێنانی، ئەوە کاڵا داواکراوەش بۆ دیدارکردنە لەگەڵیدا وکردنەوەی پەیوەندیەکانە لەگەل بەرپرسانی تاڵیبان وە دڵنیاکردنەوەی پاڵپشتی سیاسی بەڵکو دارایی وچەکداری بۆیان.

هەربۆیە جێگای سەرسوڕمان نیە خاچپەرستانی ڕوس کردنەوەی پەیوەندیەکانیان لەگەڵ مورتەدانی تاڵیبان بەبیانوی ئەوە بهێنەوە کە ئەویش ئاراستەکراوە بۆ جەنگی دەوڵەتی ئیسلامی، وە ترس لە بڵاوبونەوەی سەربازەکانی لەنزیك دەسەڵاتی ڕوسی لە ئاسیای ناوەراست، وە بەردەوامیش ئامادەکاری سەربازی ڕاستەوخۆی خۆیان نیشان دەدەن بۆ جەنگ دژی دەوڵەتی ئیسلامی لە ویلایەتی خۆڕاسان.

ڕوسیا بێ گومان زۆر گرنگە لای دورخستنەوەی ئەمریکا لەسنورەکانی وە لەناوچەی ئاسیای ناوەڕاست بەڵام بەبێ ئەوەی کشانەوەی ئەمریکا بەجێگرتنەوەی دەوڵەتی ئیسلامی بێت، لەم ئامانجەشدا هاوبەشە لەگەڵ چین و ئێران.

بۆیە هەوڵدەدات خۆی ئەو بۆشاییە پڕ بکاتەوە لەکاتی کشانەوەی ئەمریکا ئەویش بەوەی خۆی راستەوخۆ سەرپەرشتی بکات ئەویش زۆر سەختە بۆی، یاخود خۆڕاسان بکاتە ناوچەیەکی دابڕاو لەژێر سەرپەرشتی هاوپەیمانەکانی بێت، وە دوژمنانی قەدەغە بکات لەوەی نزیکی ئەو ناوچە ترسناکە بکەون بەنیسبەت ئەوەوە، وە بزوتنەوەی تاڵیبانی نیشتیمانیش نمونەیەکی گونجاوە بۆ ئەم هاوپەیمانێتیە بەهۆی ئارەزوە قەتیسماوەکانی لەسەر نیشتیمانی ئەفغانی وە دەمارگیری هۆزایەتی ومەزهەبی ئەو بزوتنەوەیە، وە بونی پەیوەندی توندوتۆڵی بەدەسەڵاتدارانی ڕافیزی ئێرانی کە هاوپەیمانێکی نزیکی ڕوسیایە لەم ڕۆژگارە.
ئەم بزوتنەوە مورتەدە بە نمایش کردنی جەنگی دژی دەوڵەتی ئیسلامی لەبری خاچپەرستان ودەسەڵاتدارانی تاغووتان، ئەوەی دەیکات دوبارە کردنەوەی کاری زۆربەی ئەو ڕێکخراو وتاقم وگروپانەیە کە خۆیان داوەتە پاڵ ئیسلام بەدرۆ، وە گروپەکانی صەحەوات لەعێراق ودەستەخوشکە صەحەواتەکانی شام ولیبیا، ئەوانە هاوپەیمانەکانی ڕێکخراوی قاعیدەی بەیعەت پێدەری بزوتنەوەی تاڵیبانی نیشتیمانین.

وە چارەنوسی ئەم بزوتنەوە مورتەدەی کە زۆرێك پێی خەڵەتاوە باشتر نابێ لەچارەنوسی صەحەواتەکانی عێڕاق و شام بەئیزنی اللە، وە هاوپەیمانەکانی بەدوای جێگرەوەیەکی تردا دەگەڕێن کاتێك دەزانن بێ توانایە لە ڕێگری کردنی سەربازانی خیلافەت بۆگەیشتن پێیان و لێدانیان لەنێو زەویەکانیان بەڵکو ئاشکرا دەبێت بۆیان کە توانای ئەوەیان نیە لەگیانی خۆشیان بەرگری بکەن بەڵکو خۆیان پێویستیان بەیارمەتی دانی ئەوان هەیە.

دەبا سەربازانی خیلافەت لە خۆڕاسان ئەوەی دەستیانپێکردوە تەواوی بکەن لەشەڕ وکوشتاری خاچپەرستان ومورتەدان، وە گورزی مەزن بدەن لەدوژمنانی اللە کە وەك هەمیشە پیشەیان بوە، وەبا اللە بە کردار وگوفتاریان سەربخەن تاکو ئەگەر جن ومرۆڤ کۆببنەوە بۆیان نەتوانن بەسەریان سەربکەون، وە بەڕاستی سەرکەوتن تەنها لای پەروەردگاری عەزیز وحەکیمە.

دراوی ئیسلامی

فلسی مس	درهەمی زیو	دیناری زێڕ
		
لە کانزای مس 5 فلس = 3 گرام	لە دیناری زیو 1 درهەم= 3 گرام (بە ڕێژی 99.9)	لە دیناری زێڕ 1 دینار = 4.25 گرام (زێری عەیار 21)

1 دینار = 85 درهەم

1 درهەم = 100 فلس

[بەهای گۆڕینەوەی دراوەکان دیاریدەکرێت
لەلایەن گشتاندنی دەستەی نەقد]

دراوی ئیسلامی	دراوی کاغەز
هیچ گومانێکی شەرعی نیە لە گۆڕینەوەومامەڵەکردنی	دەکەوێتە ناو بانکی ڕیبایی وچالاکیەکانی
خاوەنی بەهای خۆیەتی	هیچ بەهایەکی نیە لەخۆیدا
لەکاتی جەنگ وناخۆشیەکان بەهای خۆی لەدەست نادات	لەکاتی جەنگ وناخۆشیەکان بەهاکەی لەدەست دەدات

النبأ

بەم نزیکانە
بەویستی الله

عیبادەتکردن لە دەی کۆتایی مانگی

ڕەمەزان

مکتبة الهمّة
کتێبخانەی هیممە

لە عیمڕانی کوڕی حصینەوە گوتی پێغەمبەر ﷺ فەرمووی: بەردەوام کۆمەڵێک لە ئومەتەکەم دەجەنگن لەسەر حەق زاڵن بەسەر ئەوانەی پشتیان تێدەکەن، تا کۆتاییەکەیان جەنگی دەجال دەکات. (ئەحمەد وئەبو داود گێڕاویانەتەوە)

